

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA

Årsmelding og rekneskap 2014

Regnbogen Natur- og Kulturbarnehage kom på besøk!

Bakgrunnen var at dei hadde sagt ja til å hjelpe oss med å dekorera årsmeldinga for 2014.

For å få inspirasjon til kreative tankar og teikningar, tok me dei med på ei spanande omvising i banken. Etter at nista var oppeten gjekk dei så i gang med å visualisera sine tankar rundt tema som t.d. pengar, bankkort og bankbygning.

Det var ein flott gjeng som kom, og me hadde ein triveleg dag i lag. Som ei påskkjøning for godt utført arbeid fekk barnehagen ein sum som gjer at dei kan eta godt med is til sommaren.

Tusen takk for hjelpa med å laga ei flott årsmelding for 2014!

INNHOLD

Årsmelding	2
Resultatrekneskap	14
Balanse	15
Endring i eigenkapitalen	16
Kjøp / sal av eigne aksjar	16
Kontantstraumoppstilling	17
Nykkeltal	18
Notar	19
Meldingar	46
Tillitsvalde	48

Eire Marie ville kjøpt seg ein leike-einhørning for sparepengane sine.

ÅRSMELDING 2014

Banken sitt 116. rekneskapsår

BANKÅRET

Styret i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA har gleda av å kunna leggja fram rekneskap for 2014, banken sitt 116. rekneskapsår. Innteninga frå ordinær bankdrift er god, andre inntekter syner ein kraftig auke, og kostnadane har ikkje auka i høve til fjoråret. Samla sett gjev dette eit resultat før tap, nedskrivningar og skatt på nesten 49 mill. kr, noko som er det beste nominelle resultatet i banken si historie.

Banken opplever i år ein kraftig auke i innskot, stabil god vekst i utlån, stor auke i andre inntekter utan at kostnadane har auka i forhold til 2013. Den store auken i andre inntekter i 2014 skriv seg frå realisasjon av banken sine anleggsaksjær i Nets Holding AS og vinst ved rebalansering av obligasjonsporteføljen i samband med overføring av vår likviditetsportefølje til Eika Kapitalforvaltning AS for aktiv forvaltning hjå dei.

Etter bokførte netto tap og nedskrivningar på utlån med 4,5 mill. kr syner banken eit resultat før skatt på 44,4 mill. kr i år mot 30,2 mill. kr i 2013, ein auke på 14,3 mill. kr. I prosent av gjennomsnittleg rådveldekapital er dette 1,18% i 2014 mot 0,87% i 2013.

Det har i seinare tid vore stort fokus på bankar si kapitaldekning, og styremaktene har vedteke auka krav til kapitaldekning for alle. Vekselbanken sin kapitalsituasjon er god. Etter tilførsel av resultatet i år har banken rein kjernekapital på 338 mill. kr eller 15,52%. Netto ansvarleg kapital er 425 mill. kr, som med eit berekningsgrunnlag på 2.182 mill. kr utgjer ei samla kapitaldekning på 19,47%. Med å ta delar av banken sin framtidige budsjetterte utlånsvekst via Eika Boligkreditt AS, kan banken auka framtidige utbytte til aksjonærane utan at dette svekker kapitaldekninga vår. Utbytte for 2014 er kr 5,00 pr. aksje, eit utdelingsforhold på 28%. Korrigert for splitt av banken sin aksje våren 2014 var utbytte i 2013 kr 2,65 pr. aksje.

NORSK OG INTERNASJONAL ØKONOMI

Norsk økonomi vaks som normalt i 2014, med om lag uendra arbeidsløyse og ein prisvekst på 2,0%. Mot slutten av fjoråret opplevde me for Noreg eit dramatisk fall i råoljeprisen. Svaret frå styremaktene på dette sjokket er ei omlegging av norsk pengepolitikk i ein meir aktiv og ekspansiv retning. Dette er endringar som vil gje norsk økonomi langsiktige utfordringar.

Lønsveksten i Noreg i 2014 har vore i overkant av 3 %, og talet på sysselsette auka med 20.000 frå 3. kvartal i 2013 til same kvartal i 2014. Veksten i kreditt til publikum steig det meste av fjoråret, med ei vekstrate på mellom 5,2% og 5,4 %. Største delen av veksten kjem frå hushalda sin sterke auke i gjeld.

Bustadprisane har i fylgje Statistisk Sentralbyrå sin bustadstatistikk stige med 2,7% i 2014. Største stigninga i landet syner hovudstadsområdet og Nord Norge, medan veksten har vore svakast i Stavangerregionen.

Ved utgangen av året er det stor uvisse om vegen vidare for veksttakta i norsk økonomi. Størst frykt er knytt til utviklinga i dei oljerelaterte verksemndene, og eventuelle ringverknader ei svakare utvikling i denne sektoren vil føre med seg. Ein ventar at nedgangen i oljeprisen vil verta motverka av fleire kutt i renta og ein endå meir offensiv finanspolitikk.

Noregs Bank reduserte styringsrenta med 0,25%-poeng på siste rentemøtet i 2014. Kursen på den norske krona målt i handelsvekta termar har i løpet av året svekka seg med 7,4%. Dette slår positivt ut for den konkurranseutsette eksportindustrien i Noreg, og lokalt er det positivt for turistindustrien ved at utanlandske turistar opplever at dei får meir for pengane sine i Noreg.

I verda rundt oss er det få lyspunkt å sjå. Den amerikanske økonomien har med utstrakt bruk av økonomiske stimuleringspakker tatt seg litt opp, men det kan sjå ut som om folk i nabolandene våre og elles i Europa har gjeve opp trua på betre tider. Fallande energiprisar vil kanskje gje litt betring, men er nok ikkje tilstrekkeleg til å redusera køane av arbeidslause europearar noko særlig. På nyåret har Den Europeiske Sentralbanken varsle kraftige økonomiske stimuli ved at dei vil tilføra marknaden ny likviditet ved oppkjøp av statsgjeld. Ein slik politikk kan kanskje hjelpe, og vil føra til framleis låge renter i Europa i mange år framover.

Eit framleis lågt og fallande rentenivå i Europa, smittar over på oss her heime. Renteprognosane syner kraftig fall i korte renter fram mot sommaren 2015. Dette uroar styremaktene, som fryktaar at publikum vil nyta det låge rentenivået til overstadig forbruk. Dei ser nærrast på eit så lågt rentenivå som dopingmiddel, som ein må hindra folk i å misbruка, slik at dei ikkje skal "spela seg frå gard og grunn". Me har lite tru på at styremaktene klarar å hindra eit lågt rentenivå framover, men har likevel tillit til at folk oppfører seg fornuftig, og "ikkje tek heilt av". Sjølv med ein stabil vekst i forbruket vil dei fleste med så låge bustadrenter som me ser ut til å få, nyta høvet til å setja litt til sides for framtida.

Norske styremakter vil nok ikkje tilby "kvantitative lettelser" for å få likviditet i ein allereie overlikvid norsk pengemarknad, men det er vårt håp at styremaktene set i gang planlegging og bygging av større infrastrukturprosjekt for å stimulere til økonomisk vekst i landet vår. Det burde liggja vel til rette for at ein kan få til rask planlegging og byggestart av ny framtidssretta, trafikksikker, rask og miljøvenleg jernbane og veg på

Pengar! Oda

strekninga Voss - Bergen. Alternativ K5, i KVU Arna - Voss, ser for oss ut som beste løysinga, noko ekspertane i både Jernbaneverket og Statens Vegvesen har tilrådd. Ei slik felles utbygging av både jernbane og veg, utanfor eksisterande trasear, er etter vårt syn ei kostnadseffektiv god satsing.

VEKSELBANKEN I 2014

Årsoverskotet

Banken sitt årsresultat for 2014 er godt. Etter skattekostnad på 10,5 mill. kr er resultatet for rekneskapsåret 33,9 mill. kr.

Etter justering av finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal med verdiendring over eigenkapitalen vert totalresultatet for 2014 24,7 mill. kr.

Styret rår til at overskotet vert nyttet slik:

Utbytte for 2014 (kr 5,00 pr. aksje)	kr 9.500.000
Overført til annan eigenkapital	kr 15.207.224
Sum overføring og disposisjonar	kr 24.707.224

Styret stadfestar at grunnlaget for vidare drift er til stades, og rekneskapen er gjort opp under denne føresetnaden. Etter styret si mening gjev årsrekneskapen og årsmeldinga rett oversikt over gjelda og eignelutane til banken, den finansielle stillinga og resultatet.

Netto renteinntekter

Banken har netto rente- og kreditprovisjonsinntekter i 2014 på 75,4 mill. kr, ein auke på 1,5 mill. kr frå 2013. Rentenettoen tilsvrar 2,01% av gjennomsnittleg rådveldekapital. Rentemarginen er redusert frå 2,13% i 2013 grunna reduksjon i det generelle rentenivået i marknaden og sterkt konkurranse mellom bankane. Ved overføring av større delar av utlånsporteføljen til EBK vert inntekter frå eigne utlån redusert, medan banken sine provisjonsinntekter aukar. Vidare fører plassering av overskotslikviditet i rentefond til at inntekter frå slike vert bokført som utbytte på fondsplasseringar.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter er i 2014 auka med om lag 1 mill. kr til 3,3 mill. kr, eller 0,09% av gjennomsnittleg rådveldekapital, noko som er monaleg mindre enn andre bankar ein kan samanlikna seg med. Vekselbanken har strategisk vald ikkje å krevja gebyr frå eigne kundar som vil nyttre banken sine manuelle tenester, og banken sine totale gebyrinntekter er difor mindre enn gjennomsnittet for norske bankar. Ved meir sal av bustadlån via EBK, forsikringsprodukt, fondssparing og kredittkort vil netto provisjonsinntekter auka i åra som kjem.

Inntekter frå verdipapir og derivat

Banken sin portefølje av obligasjoner og anleggsaksjar er etter IFRS klassifisert som "tilgjengeleg for sal, med verdiregulering over eigenkapitalen". Dette medfører at realisert vinst og tap på desse plasseringane vert ført i resultatrekneskapen, medan urealiserte verdiendringar vert ført direkte mot banken sin eigenkapital under posten "andre inntekter og kostnader".

I samband med ny strategi for banken, valde styret ved halvårsskiftet å flytta banken sin likviditetsportefølje til Eika Kapitalforvaltning AS for aktiv forvaltning hjå desse. Ved denne omlegginga og i tråd med nye strengare reglar frå styremaktene for å styrkja bankar sin likviditet, vart banken sin portefølje av obligasjoner rebalansert til eit nytt og strengare mandat for sikrare plasseringar. Ved rebalanseringa realiserte banken vinst på desse obligasjonane med 4,6 mill. kr. Tidligare års rekneskapsførte verdiauke ført over eigenkapitalen på 3,3 mill. kr måtte difor tilbakeførast. I tillegg har banken nokre attståande obligasjonsplasseringar innan oljesektoren, som grunna kraftig fall i oljepris må skrivast ned med 8,7 mill. kr. Bokført marknadsverdi av obligasjonsporteføljen ved årsskifte er 275 mill. kr ein auke på 5 mill. kr i år. Samla sett i år er det i resultatet bokført netto realisert vinst ved sal av obligasjonar på 4,6 mill. kr, mot 0,4 mill. kr i fjor. Vidare er verdiregulering på obligasjonsporteføljen utgiftsført med 12,0 mill. kr over eigenkapitalen. Sjå elles note 21 og 22.

I tråd med endringane i strategien har banken i år redusert porteføljen av aksjar monaleg. Ved årsskiftet var netto bokført verdi på aksjar og eigenkapitalbevis 2,0 mill. kr mot 11,2 mill. kr i fjor. Porteføljen av aksjefond er auka til 6,0 mill. kr mot 3,9 mill. kr i fjor. I samband med omlegging av mandata for obligasjonsplasseringar, og den store auken i innskota har banken plassert 161 mill. kr i rentefond. I 2014 vart banken sine anleggsaksjar i Nets Holding AS seld. Realisert vinst ved dette salet på 5,5 mill. kr er ført i resultatrekneskapen, medan tidligare års bokførte verdiauke på 2,3 mill. kr er tilbakeført under eigenkapitalen. Samla sett i år har banken bokført realisert vinst på aksjar, eigenkapitalbevis og aksjefond med 4,6 mill. kr mot kostnadsføring på 1,2 mill. kr i fjor, og redusert verdien på anleggsaksjar med 0,4 mill. kr, mot verdiauke på 0,2 mill. kr i fjor. Banken sin portefølje av anleggsaksjar bokført til verkeleg verdi er ved årsskiftet 33,0 mill. kr.

Sjå elles note 23 til rekneskapen.

Driftskostnader

Samla driftskostnader syner ein reduksjon i 2014 på 0,2 mill. kr, til 44,3 mill. kr, noko som er godt i underkant av budsjettet for 2014. I prosent av gjennomsnittleg rådveldekapital er ordinære driftskostnader i 2014 1,18% mot 1,28% i 2013, noko som er tilfredsstillande samanlikna med andre banker på vår storleik. Sum kostnader i prosent av brutto inntekter er redusert frå 57,1% i 2013 til 47,5% i 2014.

Utlån

Bedriftskundar vert klassifiserte etter inntening, eigenkapital og verdi av deponert trygd. Privatkundar vert klassifiserte etter inntening og verdi på deponert trygd. Retningslinjer for kredittgjeving krev at risiko skal prisast. Låg risiko vert prisa lågare enn høg risiko.

Samla har brutto utlån til kundar i 2014 auka med 185 mill. kr til 3.251 mill. kr, eller 6,0%. Banken har i tillegg formidla nye lån via Eika Boligkreditt AS (EBK) med totalt 141 mill. kr. Samla utlånsvekst er difor 325 mill. kr eller 10,5%, noko som er godt over den generelle kredittevksen i Noreg, og syner at aktiviteten i bygda har halde seg godt oppe. Satsinga vår på å vera ein menneskeorientert bank med lite gebyr og høgt servicenivå har resultert i god tilgang på nye kundar.

Totalt fordeler brutto utlån seg med om lag 77,5% på privat-kundemarknaden og 22,5% på bedriftskundemarknaden. Sjå elles note 6 og 7.

Nedskrivningar på utlån

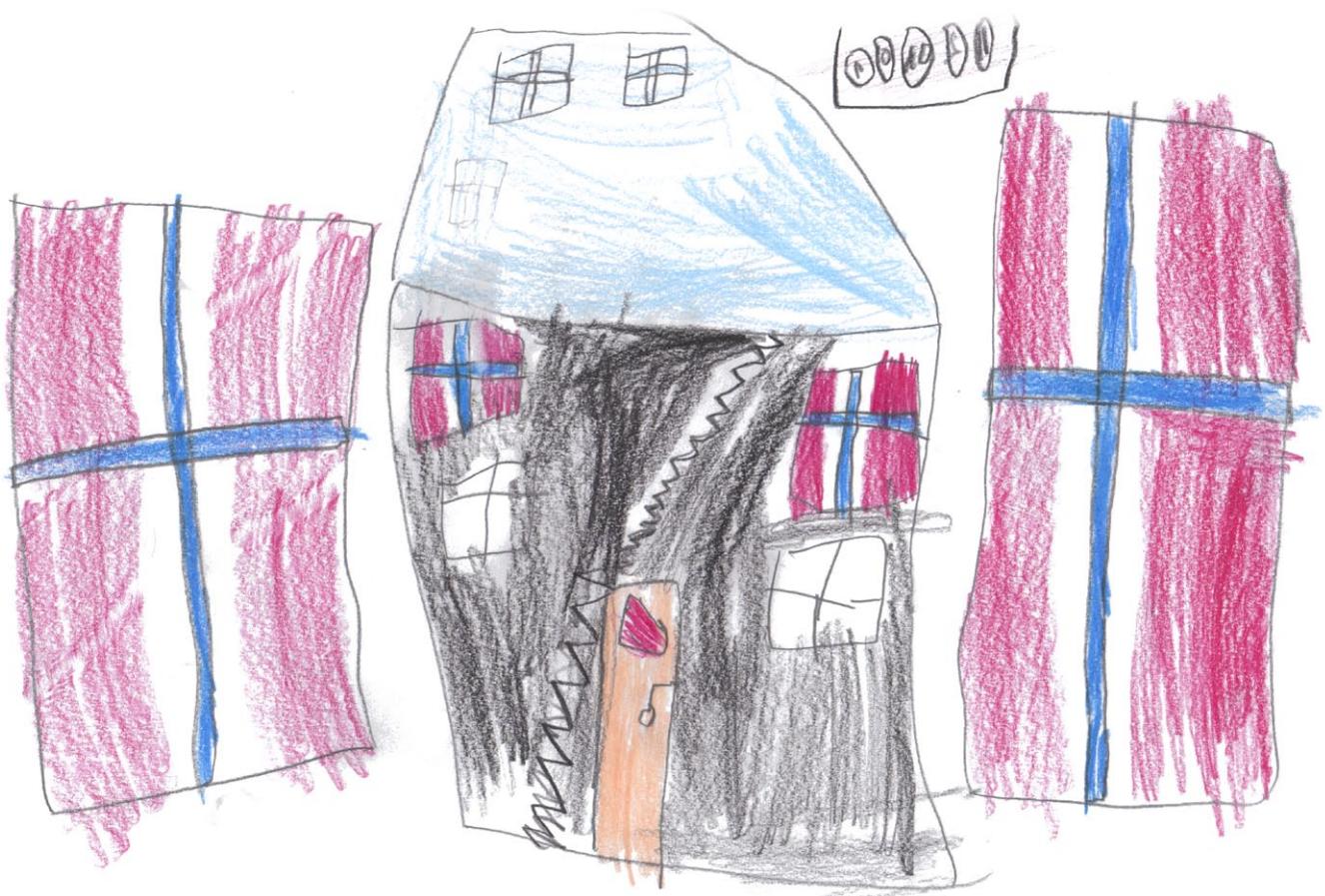
I 2014 bokfører banken netto tap og nedskrivningar på utlån og garantiar med 4,5 mill. kr, mot 3,2 mill. kr i 2013. Av kostnadsføringa skriv 1,0 mill. kr seg frå auke i nedskrivningar på grupper av utlån. Konstaterte tap i 2014 som tidlegare er nedskrive, utgjer 1,0 mill. kr, mot 2,1 mill. kr i 2013.

Ut i frå den risiko som ligg i engasjementa, føler styret i banken seg trygg på at dei nedskrivningane banken har føreteke på utlån og kredittar er tilstrekkelege. Nedskriving for tap vert vurdert når eit engasjement er misleghalde i 30 dagar ved manglande innbetaling, eller når kunden sin økonomiske situasjon tilseier at tap kan pårekna. Når det gjeld tap på utlån og garantiar og banken sine tapsnedskrivningar viser me til note 8 og 9.

Banken arbeider kontinuerleg med å unngå tap på utlån. Banken har gjennom året medverka til nyinvesteringar og auka aktivitet i bygda ved tildeling av nye lån, noko som kan føra til nye tap på utlån. Summen av misleghaldne og netto tapsutsette engasjement i prosent av brutto utlån er 1,73%, ein reduksjon frå 2,32% i 2013. Me har grunn til å forventa at tapa i 2015 vil liggja på omtrent same nivå som i 2014.

Garantiar

Banken har ved årsskiftet eit samla garantisvar overfor kundar på 71,7 mill. kr. Vidare stiller banken garanti overfor Eika Boligkreditt AS på 51,1 mill. kr i samsvar med standardavtale

Vekselbanken med pengar. Oda

for eigarbankane i Eika Boligkredit AS. Garantiar fordelt etter garantitype er spesifisert under note 31.

Innskot

Veksten i innskot frå kundar har i 2014 vore svært høg, og sum innskot er auka med 495 mill. kr i år til 2.845 mill. kr, eller med 21,0%. Etter denne store veksten i innskot har innskotsprosenten vår (innskot i prosent av brutto utlån) ved utgangen av året auka frå 76,6% til 87,5%, noko banken er godt nøgd med. Ved meir av utlånsveksten via EBK vil innskotsprosenten framover auka.

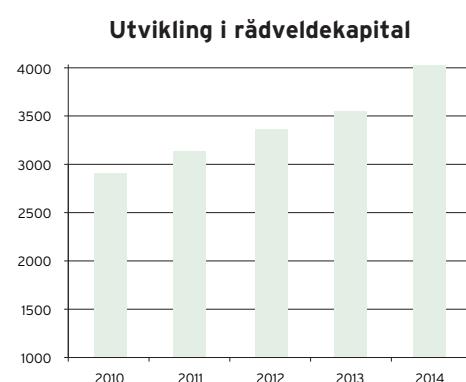
Av samla innskot har berre eit fåtal kundar saldo over 10 mill. kr, og av samla innskot på 2.845 mill. kr, er innskotssaldo på kundar med innskot større enn 2 mill. kr (Bankenes Sikringsfond si garantigrense) 612 mill. kr, eller berre om lag 21,5%. Dette syner at banken har god spreiing på innskotsmassen, og er lite utsett for plutselige likviditetsfall.

Vekselbanken har dei siste åra hatt eit godt rentetilbod til kundane våre, noko den kraftige innskotsveksten er eit prov på. Banken ser det som ynskjeleg at dei generelle tilhøva for sparing i bank vert betra, men med det låge generelle rentenivået som ser ut til å vara, er det lite attraktivt for kundar å plassera mykje midlar i bank. Sjølv med så lågt rentenivå er me glade for at innskotskundane har slutta opp om banken, og me ser fram til vidare framgang i 2015. Sjå elles note 27.

Likviditet

Banken sin likviditet har vore svært god gjennom heile året. I 2014 har banken refinansiert eit forfalle obligasjonslån på 100 mill. kr med eit nytt 5-årslån på 50 mill. kr, og utvida eksisterande lån med forfall i 2017 med 75 mill. kr. Vidare har banken i løpet av året etter den store veksten i innskot, innfridd 55 mill. kr av obligasjonslånet som har forfall i mars 2015. Sertifikatgjelda til banken er 100 mill. kr, uforandra frå i fjer. Banken har ved årsskiftet på grunn av den store veksten i innskot, eigne midlar nok til å kunna innfri restgjelda på 135 mill. kr på obligasjonen som forfell 19.03.15 utan å måtta låna meir pengar i marknaden. Banken har ved årsskiftet unytta kreditt på 75 mill. kr, og har førebels ikkje lånt pengar hjå andre bankar og heller ikkje i Noregs Bank.

Baselkomiteen har tilrådd dei nasjonale styresmaktene å innføre eit minstekrav på 60% for indikatoren Liquidity Coverage Ratio (LCR) frå 01.10.15, stigande til minimum 100% pr. 01.01.2018. Samstundes vil kravet til langsiktig finansiering ved indikatoren Net Stable Funding Ratio vera 100% frå 01.01.18. Vekselbanken er godt på veg til å tilpassa seg desse krava, og rapporterer LCR ved årsskiftet på 136%. Desse nye krava til likviditet frå styresmaktene fører til at banken sin likviditet må plasserast i meir sikre og dermed dårlegare betalte papir framover.

Formidling av lån via EBK vil framover vera ei viktig finansieringskjelde for banken, og ein har som mål at om lag halvparten av årleg vekst i bustadlån skal tilbydast via EBK. Ved EBK sin tilgang til den internasjonale finansmarknaden for "Obligasjoner med Fortrinnsrett" (OMF) skaffar dette Vekselbanken, som deleigar av EBK, rimelegare finansiering enn me sjølv kan oppnå.

Eigenkapitalen

Totalresultatet i år styrkjer bokført eigenkapital med 19,7 mill. kr til 347,9 mill. kr.

Eigenkapitaldekninga er på 19,47% ved årsskiftet, godt over det lovmessige kravet. Nye og strengare krav til eigenkapitaldekning er vedteke av styresmaktene. Kravet til samla kapitaldekning vil i dei nærmaste 3 åra stige frå dagens 13,5% til 16,0% for bankar som ikkje er systemkritiske. Rein kjernekapital i prosent av samla kapitalkrav er 15,52% ved årsskiftet. Minstekravet til rein kjernekapitaldekning banken skal ha i løpet av dei neste 3 åra er 12,5%. Då Vekselbanken er ein liten aktør, bør ein minst ha kapitaldekningsprosentar på minimum 1%-poeng over minstekrava. Difor er det viktig at banken aukar eigenkapitalen årleg for å kunna halda fram med vidare vekst i den lokale marknaden. Banken sin uvekta kjernekapitalandel "Leverage Ratio" er etter dei nye reglane 8,44%. CRD IV/CRR inneholder førebels ikkje krav til nivå på uvekta kjernekapitalandel. Sjå elles note 4.

Rådveldekapitalen

Den samla rådveldekapitalen har i 2014 auka med 494 mill. kr til 4.034 mill. kr, eller 13,9%. Ein ny milepæl er nådd med samla rådveldekapital på over 4 mrd. kr. Auken kjem som vist før av god vekst i utlån og innskot, og banken sitt overskot på drifta. Den gode veksten i år skjer i stor grad innanfor banken sitt eksisterande marknadsområde, noko som syner at Voss og omland framleis er i god vekst. Banken har difor ingen konkrete planar om aktivt å tilby tenester utanfor vårt naturlege marknadsområde. Me held fram satsinga vår på å vera ein menneskeorientert bank, slik at kundar som ynskjer det, lett skal ha tilgang til ein av våre rådgjevarar for råd og rettleiing, samt utføring av alle banktenester. Banken har framleis ikkje transaksjonsgebyr på eigne kort og heller ikkje på innanlands manuell betalingsformidling.

Gjennom vårt eigarskap i Eika Gruppen, satsar banken saman med dei 75 andre lokalbankane i gruppa stort på den digitale utviklinga. Ny og modernisert Java-fri Nettbank er teke i bruk. Det er gjennom dei siste par åra lagt ned betydelege ressurser i dialog med kundar og ekspertar på å få fram gode kundevenlege løysingar. Den tidlegare app-en vår "Lokalbanken i lomma", er sterkt forbetra og modernisert til ein ny fullverdig Mobilbank, som inneholder dei fleste opplysningar og tenester ein bankkunde treng. Mobilbanken er fullt utbygd til å utføra alle typar betalingar. Vidare er Eika Gruppen fyrst i landet med ferdig utvikla "Snapcash". Ei moderne straksbetalingsløysing der kundar kan overføra betalingar direkte via Mobilbanken sin til mottakaren sin konto via denne sitt mobilnummer. Dei elektroniske betalingsløysingane våre er enkle og rasjonelle

for kundane våre, og største delen av betalingane gjennom banken vår vert no utført av kundane sjølv.

EIKA GRUPPEN - FINANSKONSERNET SOM STYRKJER LOKALBANKEN

Vekselbanken er aksjonær i Eika Gruppen AS og ein av 76 lokalbankar i Eika Alliansen. Eika Gruppen sitt strategiske fundament er å styrkja lokalbankane. Bankane i Eika Gruppen utgjer ei av dei største finansgrupperingane i Noreg, med ein samla rådveldekapital (inklusiv Eika Boligkreditt) på meir enn 300 mrd. kr og om lag 1 million kundar.

Lokalbankane, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjer Eika Alliansen. Lokalbankane i Eika Alliansen har ein sterk, lokal posisjon med sin nærleik til kundane. Dei har blant dei mest tilfredse kundane i både person- og bedriftsmarknaden. Med 190 bankkontor i 120 kommunar representerer lokalbankane ein viktig aktør i norsk finansnæring og medverkar til verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankane sine viktigaste kundegrupper er personkundane og det lokale næringslivet. Eika Gruppen styrkjer lokalbankane ved å utvikla og levera konkurransedyktige tenester og produkt som dekkjer dei lokale behova. I ei stadig meir digitalisert verd, ynskjer kundane tilgang til stadig fleire digitale tenester. Ein auka del av tenestene flytter seg difor frå dei fysiske lokala til digitale plattformer. Eika Gruppen har eit profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressursar i utvikling av nye digitale løysingar. Løysingar som ivaretak lokalbanken sin nærleik til og omsorg for kunden - der kunden er.

Eika Gruppen har fire produktselskap som leverer produkt til alliansebankane. Eika Forsikring er blant Noreg sine største forsikringsselskap, og leverer dei fleste produkt innan skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer debet- og kredittkortprodukt saman med finansieringsløysingar som leasing og salspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukt for personkundar og bankar. Aktiv Eiendomsmegling er ei landsdekkjande kjede av eigedomsmeklarar, der mange kontor samarbeider med lokalbankane.

Eika Boligkreditt (EBK) er direkte eigd av aksjonærane i Eika Gruppen AS. Selskapet har ein rådveldekapital på om lag 77 milliardar, og er med sin tilgang til den internasjonale marknaden for "Obligasjoner med Fortrinnsrett" (OMF) ei viktig finansieringskjelde for alliansebankane sin bustadlånsportefølje.

Utover produktleveransane syter Eika Gruppen for at lokalbankane får tilgang til effektive og gode fellesfinansierte løysingar. Dette er i fyrste rekke komplette løysingar for IT, digitalisering, infrastruktur og betalingsformidling. Vidare tilbyr Eika Gruppen kompetanseutvikling i bankane gjennom Eika Skolen. Bankar kan søkja hjelp til verksemderstyring ved tenester frå Eika ViS, til økonomi- og rekneskapsstyring ved Eika Økonomiservice og depottenester ved Eika Depotservice.

I tillegg til desse fellestenestene arbeider Eika Gruppen for medlemsbankane innan område som kommunikasjon, marknad og merkevare saman med næringspolitikk for å ivareta bankane sine næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante styresmakter.

EIGARTILHØVE

Splitt av aksjar

Med bakgrunn i at prisen på banken sine aksjar i lang tid ikkje hadde reflektert banken sin verdi, og med eit ynskje om å oppnå større likviditet, betre spreiing og ein forventa betre marknadspris på banken sine aksjar vedtok generalforsamlinga 25.04.14 at banken sine aksjar skulle splittast i forholdet 1:20.

Dette medførte ei deling av banken sine aksjar, der 1 eksisterande aksje med pålydande verdi kr 100,- vart erstatta med 20 nye aksjar med pålydande verdi kr 5,-. I tillegg vart banken sine vedtekter §§ 2-2 og 8-6 endra for å reflektera aksjesplitten.

Endringane i vedtekten vart godkjend av Finanstilsynet 02.05.14, og splitt av aksjane vart gjennomført 13.05.14.

Etter at styret sitt ynskje om splitt av aksjen vart offentleggjort 12.03.14 har verdien av banken sine aksjar stige med 18,5%, og børskurs ved årsslutt er kr 119,-.

Vedtekten

Banken sine vedtekter § 2-2, 3. lekk har følgjande reglar om maksimum eigarandel:

"Ingen kan eiga meir enn 10% av aksjekapitalen i banken".

I tillegg har banken sine vedtekter §8-6 følgjande reglar om røysterett:

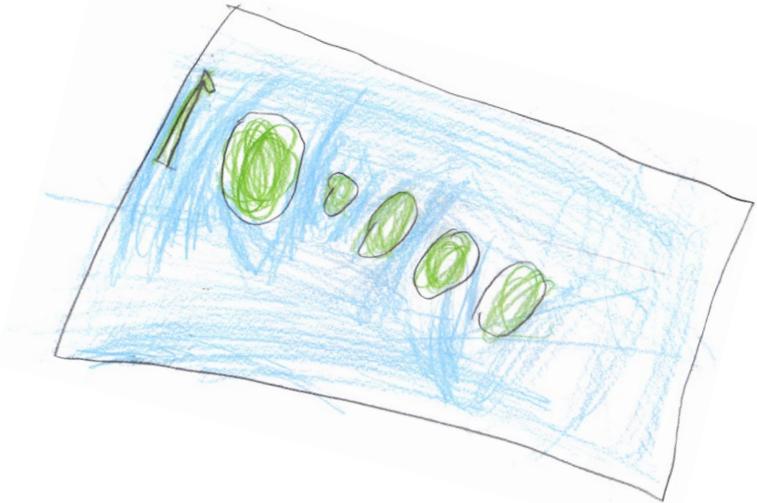
"På generalforsamlinga kan ingen røysta for meir enn ein tidel av alle aksjar med røysterett eller gje fleire røyster enn ein femdel av dei røystene som er representerte på generalforsamlinga. Likt med aksjeeigarane sine eigne aksjar skal ein rekna aksjar som er eigde av personar, selskap eller andre som står i eit slikt forhold til aksjeeigaren som nemnt i finansieringsvirksomhetslova § 2-6.

I tillegg er røysteretten i generalforsamlinga avgrensa slik:

- 1 - 200 aksjar gjev 1 røyst
- 201 - 400 aksjar gjev 2 røyster
- 401 - 800 aksjar gjev 3 røyster
- 801 - 2.000 aksjar gjev 4 røyster

Fleire enn 2.000 aksjar gjev 5 røyster som er det høgste røystetal nokon kan ha."

Styret i banken held fast på strategien om at banken skal halda fram som ein sjølvstendig bank med spreidd eigarskap og sterk lokal forankring i tråd med tradisjonen i meir enn 115 år.

Aksel har teikna "1000" kr,
eller har vi fått ein ny pengesedd?

RISIKOSTYRING

Styret har etablert tilfredsstillande tiltak for risikostyring og fastsett rammer for risikoeksponering. Vedteken risikoprofil er moderat.

Finansiell risiko

Styret har vedteke ein låg risikoprofil for banken sin finanzielle risiko. Hovudtype av finansiell risiko ligg i ei renteendring på banken sin obligasjonsportefølje og vesentleg kursnedgang på Oslo Børs. Endringar på verdien av samla renteberande plasseringar må haldast innanfor to prosent av samla portefølje ved ei endring på ein prosent i det generelle rentenivået. Alle verdipapirplasseringar vert rapporterte og gjennomgått på styremøta.

Kreditrisiko

Risikoen for tap på utlån og garantiar vert vurdert som moderat. Overvakainga skjer regelmessig ved gjennomgang av misleghald, overtrekk, økonomioppfølging av kundane, og utvikling av verdien på banken si trygd.

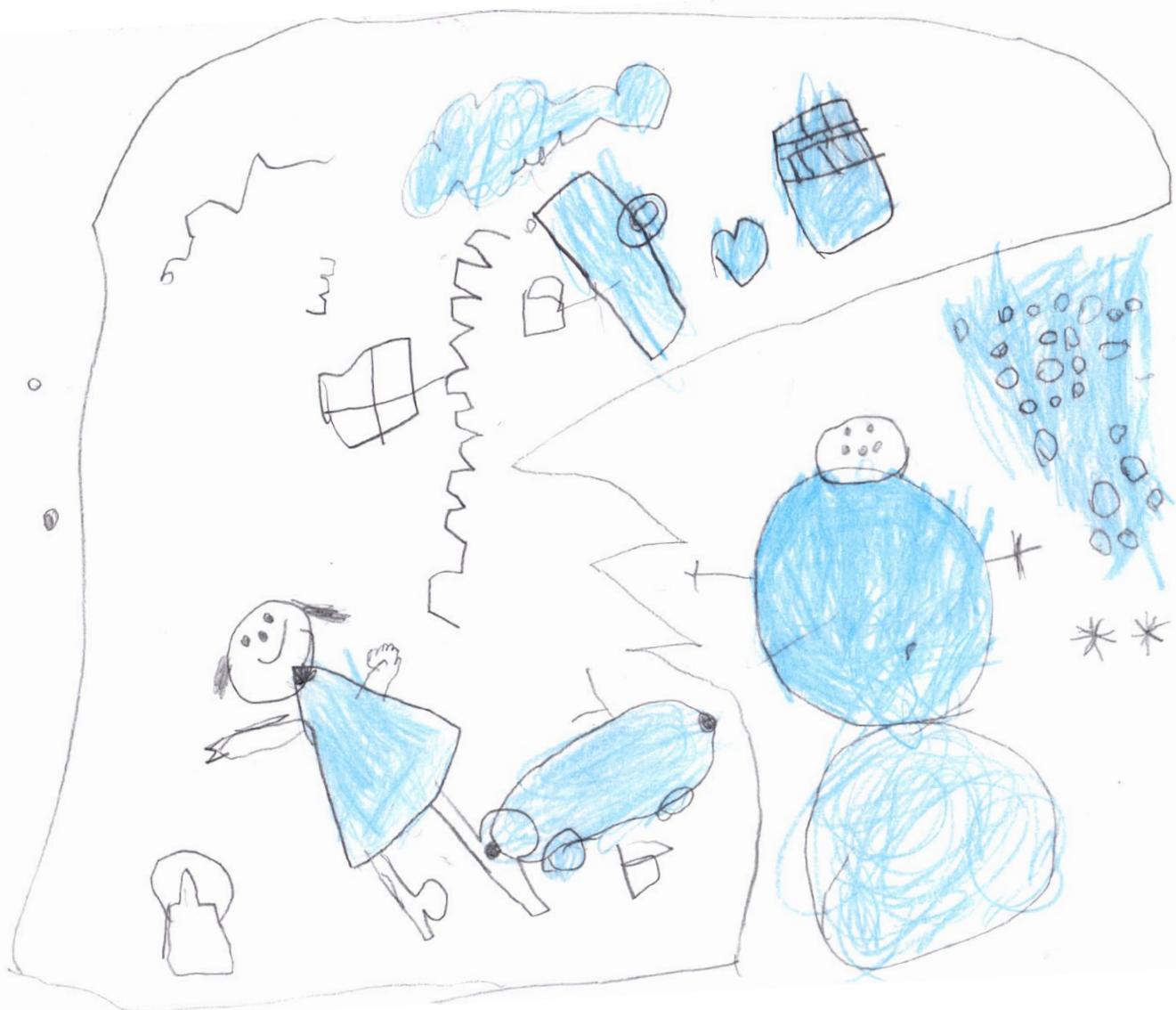
Næringslivsengasjement vert systematisk risikoklassifisert etter mottak av rekneskap. Banken nyttar ein modell der hovudvekta vert lagt på kunden sin rekneskap, eigenkapital og verdi av deponert trygd. Privatengasjement vert vurdert etter gjeldsgrad i høve til samla inntekt og verdi av deponert trygd.

Likviditetsrisiko

Banken sin likviditetsrisiko er låg. Ved årsskiftet utgjer innskota 87,5% av brutto utlån. Banken har ikkje fast rente som standardvilkår korkje på innskot eller utlån, men vil i løpet av 2015 tilby ein ny innskotstype med oppseiingstid på minimum 31 dagar, for å stetta krav til meir langsiktig likviditet. Banken sine verdipapirplasseringar er i det alt vesentlege vurdert som likvide og lett omsettelege.

Valutarisiko

Valutarisikoen til banken er for det meste knytt til verdiendringer på banken si kontantbeholdning av valuta. Den gjennomsnittlege beholdninga gjennom året utgjer omlag 2,4 mill. kr.

Elise T. Ø. har teikna banken med snø utanfor.

FØRETAKSSTYRING

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA sitt formål går klart fram i banken sine **vedtekter**.

Banken kan innanfor ramma av den lovgjeving som gjeld til kvar tid, utföra alle forretningar og tenester som det er vanleg eller naturleg at bankar utförer. Banken sitt mål er å fortsetja å vera ein sjølvstendig, frittståande og velsedd forretningsbank med hovudsete på Voss. Når det gjeld vedtekten sine reglar om største eigapost og stemmeretsreglar viser me til note 30. Dei sentrale organa i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA er generalforsamlinga, representantskapet, styret, revisjons- og risikoutvalet og kontrollnemnda.

Generalforsamlinga er banken sitt øvste organ. På møtet vert banken sin årsrekneskap, herunder disponering av årsoverskot fastsett. Mellom aksjonærane i banken vert det vald 11 medlemer og 6 varamedlemer til representantskapet, 3 medlemer og 2 varamedlemer til kontrollnemnda og det vert vald ei valnemnd med 3 medlemer, som førebud vala til neste ordinære generalforsamling. Godtgjersle til representantskapet sine medlemer vert fastsett av generalforsamlinga.

I **representantskapet** er det 15 medlemer, 11 er aksjonærvalde og 4 er valde mellom dei tilsette i banken. Representantskapet fastset retningslinjer for bankverksemda, vel medlem og varamedlem til styret, vel revisor, vel valnemnd, gjer vedtak om skiping/nedlegging av filial og avdelingskontor, fastset godtgjersle til banken sine tillitsmenn, revisor og banksjef.

Styret er på 5 medlemer valde av representantskapet. Styret sine medlemer er valde for 2 år, og maksimal funksjonstid er 12 år. Styret står for forvaltninga av banken og tek avgjerd i større kreditsaker. Det skal syta for tilfredsstillande organisering av verksemda til banken, og herunder sjå til at bokföring og formuesforvaltning er trygt kontrollert. Styret har vedteke at banken skal ha ein moderat risikoprofil. Instruks for styrearbeidet er vedteke, likeins årleg strategidokument med måltal, retningslinjer for internkontroll, utlånsinstruks, plasseringsinstruks for verdipapir kjøpt for banken si rekning - for å nemna dei mest sentrale.

Styremedlemene er uavhengige i høve til banken si leiring, og storleiken på deira engasjement er ikkje vesentleg for banken. Styret får ikkje godtgjersle utover godkjend honorar. Honorara er ikkje resultatavhengig. Banken har ikkje noko opsjonsordning.

Styret er banken sitt kombinerte **revisjons- og risikoutval**. Dette utvalet skal klargjera og utdjupa sitt ansvar for rekneskapsrapportering, revisjon, internkontroll og den samla risikostyringa i banken.

Kontrollnemnda har 3 medlemer valde av generalforsamlinga. Nemnda skal føra tilsyn med bankverksemda og m.a. sjå til at ho er i samsvar med lov, vedtekter og retningslinjer vedteke av representantskapet. Representantskapet vedtek instruks for nemnda sitt arbeid.

Revisor skal fylgja dei instruksane og pålegg som representantskapet måtte gje, for så vidt dei ikkje strir mot føresegner gjeve i lov eller i samsvar med lov eller mot vedtektena i banken eller god revisjonsskikk. Revisor gjev sine merknader og meldingar gjennom kontrollnemnda til representantskapet. Revisor har årleg gjennomgang med styret og kontrollnemnda om banken sitt interne kontrollarbeid. Revisor har kvartalsvise møter med revisjons- og risikoutvalet.

Banksjefen har den daglege leiinga av bankverksemda i samsvar med lovgjeving, vedtekter og dei retningslinjer og pålegg som representantskapet og styret gjev. Han har fullmakt til å avgjera alle vanlege bankforretningar, etter retningslinjer som styret dreg opp. Han skal førebu alle styresaker og pliktar å retta seg etter dei vedtak styret har gjort, og konferera med styret i viktige saker. Instruks for banksjef vert fastsett av representantskapet og godkjend av generalforsamlinga.

Eigenkapital

Banken skal ha ein eigenkapital som er tilpassa mål, strategi og risikoprofil. For å kunna auka eigenkapitalen i takt med generell auke i verksemda, vil det vera naudsynt å nytta fleire kjelder. Eigenkapitalen skal styrkast ved kapitalopplegg over drifta. Gjennom ein tilfredsstillande utbyttepolitikk skal tilhøva leggjast til rette for å auka eigenkapitalen gjennom nytteknningar. Optak av ansvarleg lånekapital kan vera ei supplerande kjelde. Transaksjonar med tillitsvalde, tilsette og deira nærståande, vert ført via børs eller til siste kjende børskurs. Styret får melding om desse transaksjonane. Styret har fram til generalforsamling i 2015 fullmakt til å kjøpa inntil 1% av eigne utstedte aksjar i banken.

Etikk

Banken har utarbeidd detaljerte etiske retningslinjer. Høg etisk standard er vurdert som viktig for banken sitt omdømme.

Informasjon og kommunikasjon

På banken si internetside vert det publisert finansiell informasjon som finanskalender, kvartals- og årsrekneskap og annan relevant informasjon til aksjonærar, kundar og andre interesserte.

KUNDELOKALA

Banken har hovudkontor i Vangsgata. Lokalet er moderne og vel tilpassa for å ta hand om kundeekspedering og rådgjeving. I 2014 har banken laga nytt kontor i fyrste høgda for å betra tilhøva for utvida rådgjevarfunksjon. Tilkomsten til banken er god med si plassering på torget i sentrum. Kortidsparkeringa bakom bankbygget har letta tilkomsten for kundane våre, då omlegginga har ført til større sirkulering av tilgjengelege plassar.

Med Banksmidja, opphavleg ei smidje og i siste runde galleri, har Vekselsbanken eit areal som vil gjera det mogeleg å kunne utvida tenestilbodet til kundane. Medan ferdigstilling av planar for ombygging av lokalet er i arbeid, er det inngått ein kortsiktig utleigeavtale med We Norwegian AS.

PENSJONSORDNINGA

Pr. 01.01.09 vart pensjonsordninga til dei tilsette i banken omgjort. Alle tilsette som på endringstidspunktet var under 60 år gjekk over til ei innskotsbasert pensjonsordning med maksimale satsar. Samstundes vart det ytt ein lønskompensasjon som vart rekna til å dekka framtidig tap ved å gå over frå yttingsbasert til innskotsbasert ordning. Tilsette som ved årsskiftet 2008/2009 hadde fylt 60 år, vart ståande i gamal yttingsordning, og ordninga vart lukka for nye medlemer. Alle dei tilsette som var i denne ordninga vil no ved årsskiftet vera pensjonistar, og banken har difor overført resten av den gamle pensjonsordninga til Storebrand Livsforsikring slik at banken ikkje lenger har kostnader ved denne.

Banken sine pensjonsordningar vert handsama i samsvar med Norsk Regnskapsstandard for Pensjonskostnader. For innskotsordninga vert løpende premie kostnadsført.

Dei tilsette i banken har tidlegare vore med i AFP-ordninga for bank- og finansnæringa. I samband med pensjonsreforma er dei tilsette i banken overført til ny felles AFP-ordning. Rekneskapsmessig vert den nye AFP-ordninga handsama som ei innskotsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

Pensjonsordninga i banken stettar krava i lov om obligatorisk tenestepensjon. Sjå note 28.

SAMFUNNSANSVAR

Menneskerettar

Vekselsbanken støttar og respekterer vern om internasjonalt godkjende menneskerettar, og ser til at verksemda vår ikkje medverkar til brot på desse. Vår styrande dokumentasjon for utøving av samfunnsansvar syner til behovet for å respektere desse grunnleggjande rettane. Dette gjeld våre etiske retningslinjer, retningslinjer for etiske investeringar og stadfesting av våre leverandørar sitt samfunnsansvar.

Bidrag til samfunnet

Vekselbanken støttar frivillige lag, ideelle organisasjonar, kultur og andre samfunnsnyttige føremål i lokalsamfunnet med monalege beløp. I 2014 utgjer denne støtta omlag 2,0 mill. kr. Felles for støtta er at me prioriterer aktivitetar som kan gleda mange, som har verdi over tid, som skapar aktivitet og som inneber ein frivillig innsats.

ARBEIDSTAKARRETTAR OG SOSIALE TILHØVE

Personælet

Ved utgangen av 2014 hadde banken 20 tilsette på heiltid og 3 på deltid. Banken har 21,8 årsverk. Samla lønsutgifter i 2014 utgjorde 14,7 mill. kr. Sjå note 17.

Kompetanseutvikling

Vekselbanken ser på utdanning som ei investering, og har ein kompetanseutviklingsplan som inneber at det vert stilt naudsynste ressursar til disposisjon i form av økonomiske midlar og banken sin kompetanse. Tilsette vert stimulert og motivert til å vidareutvikle seg i sitt arbeid gjennom bl.a. utdanning.

Banken har 13 autoriserte finansielle rådgjevarar, ein auke på 4 personar i løpet av året. Av desse er 5 i tillegg sertifisert for å selja forsikring, og 1 nyautorisert rådgjevar skal i løpet av våren til med forsikringssertifiseringa si. Banken har som mål at flest mogleg av våre kunderådgjevarar skal kunna handsgama kunden sin trøng for både utlån, forsikring og sparing. Dette meiner me er i kunden si interesse, samtidig som det vil vera motiverande for dei tilsette si faglege utvikling og deira høve til å yta kundane enno betre service.

Likestilling og livsfasepolitikk

Vekselbanken legg vekt på å gje kvinner og menn dei same moglegheitene for fagleg og personleg utvikling, lønn og karrieremoglegheiter. Ved utgangen av 2014 har banken 15 kvinner og 8 menn tilsett.

Vekselbanken legg vidare vekt på å ha gode ordningar for tilsette i ulike livsfasar i eit langt arbeidsliv i banken. Banken stimulerer og legg til rette for tilsette til å halda fram i fullt arbeid utover 62, år for at me kan få nytta deira verdfulle erfaring og kompetanse.

Gjennomsnittleg pensjoneringsalder i banken var i 2014 68,5 år, i 2013 62 år. I 2012 var det ikkje nokon som gjekk av med pensjon. Tal på tilsette som gjekk av med uførepensjon i 2014 var 1 person, i 2013 0, og tilsvarande tal frå 2012 var 0.

Godtgjering

Vekselbanken praktiserer ikkje system for variabel godtgjering, og det er heller ikkje etablert ordningar for individuell bonus. Dette er eit bevisst val for å sikra at slike ordningar ikkje skal medverka til overdriven risikotaking, og for å sikra at ein oppnår og opprettheld ei robust kapitaldekning og langsiktig løn-

sem. Styret i banken kan likevel vedta at det kan utbetalast ein årleg bonus til alle tilsette basert på oppnådd resultat.

Dialog og rettar

Alle medarbeidarane unntake øvste leiinga er omfatta av tariffavtaleverket innan finanssektoren. Vekselbanken erkjenner retten til å organisere seg og retten til å føra kollektive forhandlingar.

Helse, miljø og sikkerheit (HMS)

HMS er viktige element i verksemda sin personalpolitikk, og me arbeider systematisk med å betre arbeidsmiljøet. Banksjef har gjennomført HMS kurs for leiarar. Sjukefråværet i 2014 var på 5,6% ein reduksjon med 5,2% frå 2013. Av det samla fråværet på 5,6% utgjer det eigenmelde fråværet 0,6%.

KLIMA OG MILJØ

Kundar og omdømme

Vekselbanken tilbyr fond i den norske privatmarknaden med kriteria som sikrar det etiske grunnlaget i forvaltninga ved å avstå frå investeringar i selskap som medverkar til brot på menneskerettar, korruption, alvorleg klima- og miljøskade, produksjon av landminer, klasevåpen, atomvåpen og produksjon av tobakk.

Utøving av samfunnsansvar og høg etisk standard ligg til grunn for all utvikling av produkt og tenester i Vekselbanken.

Miljøutslepp

Vekselbanken sin direkte klima- og miljøpåverknad er i hovudsak knytt til eigne klimagass-utslepp og avfall frå kontorverksamheten. Banken sin varebil som vert nytta til lokal køyring og andre småoppdrag er i 2014 bytt ut med ny elektrisk bil.

I våre retningslinjer heiter det at tenestereiser normalt skal føregå med offentleg transportmiddel. Gjennom ny standard PC plattform er det tilrettelagd for auka bruk av nettmøte, nettprat og deling av dokument. Dette reduserer trøngten for fysiske møte og reiseverksemd.

Vekselbanken sin indirekte miljøpåverknad skjer gjennom å tilby miljøvenlege produkt og tenester, og ved å påverka kundar og leverandørar til å ta miljøvenlege val. Banken har også bidrige til finansiering av fleire minikraftverk og biovarmesentralar i sitt marknadsområde.

Vekselbanken tilbyr stadig fleire papirlause tenester som reduserer belastninga på miljøet. Gjennom at alle kundar med nettbank har BankID, mogleggjer dette fleire papirlause prosessar mellom kunden og banken. Det vert konkret jobba med å kunne tilby elektronisk signering av lånedokument, og ordninga med elektronisk tinglysing som vart teken i bruk i 2013 fungerer godt.

Kamp mot korupsjon

I Vekselbanken har me høg beredskap for å avdekka og kjempa mot organisert kriminalitet, og enkeltindivid sine forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlingar.

Kvitvasking

Vekselbanken er underlagd styresmaktene sitt kvitvaskingsregelverk som skal bidra til å kjempa mot kvitvasking og terrorfinansiering. Blant anna er banken pålagd å utgreie alle mistenkelege transaksjonar, såkalla forsterka kundekontroll. I 2014 er det ikkje rapportert mistenkjelege transaksjonar. Det er utvikla eigen rutine for anti-kvitvasking i banken.

VISJON OG FORRETNINGSIDE

Vekselbanken sin visjon er å vera ein god medspelar. Banken skal tilby dei produkta og tenestene som kundane våre etter-spør. Vår strategi er å vera framtidsretta med sunn vekst samstundes som me er forankra i sjølvstende, soliditet og kvalitet. Kjerneverdiane våre, Vilje, Etikk, Kompetanse, Service og Tryggleik, vert samanfatta i ordet V E K S T.

Vekselbanken skal vera det rette valet for kundar i vårt marknadsområde, som er Voss og ikringliggjande bygder, men òg vidare når dette er naturleg.

EIN GOD MEDSPELAR

I 2014, som tidlegare år, har banken støtta opp om det yrande lags- og organisasjonslivet i bygda vår. Mange idretts- og kulturanlegg er bygd og vedlikehalde med hjelp frå oss. Voss er ei god arrangørbygd, og anlegga vil koma heile bygda og tilreisande til gode i mange år framover.

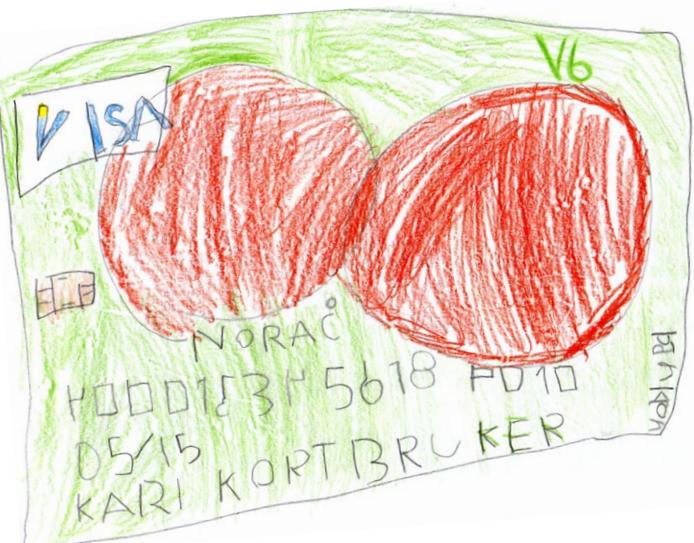
Vekselbanken er og skal vera ein god medspelar for lags- og kulturlivet i bygda vår. Vår støtte og vårt engasjement strekker seg ikkje berre til dei store og prestisjetunge arrangementa. I løpet av året støttar me dagleg store og små hendingar. Som eksempel på aktivitetar banken gav si støtte til i 2014 kan nemnast: Vossababet, NM i skiskyting, Ekstremsportveko, Vossakyrkjemessa, sommarkonsertane i Vangskyrkja, "Optur", eit arrangement i regi av Voss Utferdsdag, og Vossa Jazz sitt initiativ overfor "Brannofra i Lærdal". Idrottslag på Voss ved hoppkoordinator Magne Søstrand fekk støtte til hoppski for utlån til nye hopprekruttar, både jenter og gutter. Banken si årlege "jolegåve" gjekk i 2014 til Borna sitt turlag. I samband med julegateopninga sponsa banken gratis kinoframsyning for born. Vossestrand Pensjonistlag fekk støtte til nytt lydanlegg i Sambygg, og Voss Røde Kors fekk støtte til oppryddingsaksjonen "Vossasjau" etter flaumen hausten 2014. Banken støtta årleg Osafestivalen, Fossegrimen og diverse idrottsslag.

Voss Krigsmuseum ved David Gjøstein fekk støtte til omvisning for skulelevar på Voss. Voss Folkemuseum fekk midlar til sitt arbeid med å ta vare på Fotograf Herheim sitt fotoarkiv, og utstillinga av biletar frå dette. Vekselbanken har sidan etabla-

ringa vore medlem og aksjonær i Destinasjon Voss AS. Vi er stolt medlem i Vossa Jazz Lauget, den største sponsoren til Vossa Jazz. Også vårt samarbeid med Voss Kunstlag og Vossa Jazz med årleg kunststipend held fram. Banken har i tillegg gjennom året gjeve lysingsstønad til mange små og store hendingar i bygda.

Vossabygda arrangerte i mars NM i skiskyting i anlegget til Voss Ski- og Tursenter, der vi var ein stor sponsor. Det var lenge fare for at arrangementet ikkje kunne haldast då ein mangla snø. For å sikra at arrangementet kunne gjennomførast stilte banken garanti for ein eventuell kostnad med å frakta snø frå Vikafjellet til arenaen. Sjølv med lite snø i anlegget vart NM ein suksess. Arrangørane fekk skryt både frå utøvarar, trenarar og media for si satsing på framtidsretta utstyr. Både nasjonalt og internasjonalt vart det lagt merke til at ein tok i bruk heilelektroniske skiver for første gong. Investeringa i nye skiver vil truleg betala seg over tid. Anlegget i Herresåsen vil framstå som attraktivt både som trenings- og konkurransearena framover.

Den nye vegstrekninga i Skulestadmoen som knyter Vangstunnelen saman med E-16 vart ferdigstilt i sommar og haust. Likeins er vegstrekninga frå Palmafossen fram mot Skjervet under utbetring, og vi vonar styresmaktene vil halda fram forbeting av vegane i distriktet vårt. Under storflaumen i haust fekk me verkeleg sjå kva dei nye klimaendringane vi står overfor kan føra med seg. Krav til nybygging i flaum- og rasutsette område må revurderast. Klimaendringane vi har opplevd fører til meir ekstremnedbør, noko som har ført til at strekningane både mot vest og aust har vore stengd på grunn av ras og rasfare altfor mange gonger. Voss har i fleire periodar på det nærmeste vore heilt avstengd frå resten av Noreg. Dette kan ein ikkje leva med lenger.

Nora C. ser fram til å få sitt eige bankkort.

Banken har saman med gode krefter frå næringslivet og offentleg sektor engasjert seg i kampen om å få fortgang i ny og framtidsretta jernbane og veg på strekninga Voss - Bergen. Strekninga er i høgste grad moden for utbetring. Kvar helg i vinterhalvåret fører stor "hyttetrafikk" mot Bavallen og Myrdalen til at reisetida frå Voss til Bergen aukar med over ein time. Vegen har rett og slett ikkje kapasitet nok til å ta unna all trafikken. Ekspertane i Vegvesenet og Jernbaneverket har funne saman, og foreslår ei felles utbygging av ny jernbane og veg mellom Arna og Voss, som kortar reisetida monaleg og som ved felles utnytting av infrastrukturen sparar mange milliardar kroner i utbyggingskostnader. Vi vonar styresmaktene ser at denne løysinga vil vera av stor samfunnsmessig nytte for heile regionen. Store område på Voss er under tilrettelegging for ny sentrumsnær bustadutbygging, og med snarleg start av planarbeidet for Alternativ K5, i KVU Arna - Voss vonar vi at Voss framover kan verta ein attraktivt plass for folk som vil busetja seg her med kort pendlarveg til Bergensområdet.

Dei nylege framlagde planane for ny gondolbane til Haukåsen og nye Voss stasjon som samlande trafikk-knutepunkt ser spanande ut. Ei fortetting av sentrumsområdet med bustadbygging i fleire høgder vil igjen skapa liv og røre på Vangen, og leggja til rette for at sentrumsområdet vert ein flott og god "bygdebø" med småbutikkar, aktivitetar og liv langt ute over kveldane. Planane som symjegruppa i Voss Idrottslag har sett i gang med Vossababet er vedteke, og me vonar det kan verta ein realitet.

I 2014 valde banken å gå inn som aksjonær i Næringshagen på Voss AS. Hovudoppgåva for Næringshagen på Voss er å stø opp om og leggja til rette for vekst for medlemsbedriftene sine. Dei hjelper medlemsbedriftene med kompetanseheving, forretningsmessig rådgjeving og gründerhjelp. At Vossabanken går inn som medeigarar i Næringshagen styrkjer deira grunnlag for vidare og utvida vekst, og legg til rette for at Næringshagen kan utvida virkeområdet sitt til bygdene rundt oss og verta ein sterkt regional aktør.

Utøvarar innan idrett og kultur er gode ambassadørar for Vossbygda, og set Voss på kartet både nasjonalt og internasjonalt. Me gratulerer alle med gode prestasjoner og er stolte av at bygda fostrar så mange dyktige utøvarar. Me vonar støtta vår er med på å styrkja rekrutteringa.

Festivalar, idrottsarrangement og andre aktivitetar som bygda vår har vorte så kjend for, trekkjer store mengder tilreisande til Voss. Dette nyt me alle godt av, og det har mykje å seia for det lokale næringslivet. Alle dei tilreisande fører til at me kan ha eit svært godt utval på butikkane både i sentrum og ute i bygdene. Me håper at dei lokale styresmaktene held fram med å støtta denne utviklinga, slik at Voss framleis vil vera ein god plass å bu både for lokalbefolkinga, men også for dei mange tilreisande som tykkjer Voss er ein kjempefott plass å vera.

UTSIKTENE FOR 2015

I bygda er det framleis god aktivitet. Store utbyggingsar av nye vidaregåande skular i offentleg regi er kome i gang. Den nye Voss Stasjon tek form, sjølv om mykje enno står att. Ein kan sjå fram til nye gode trafikale løysingar på veg og bane som kjem Voss og dei tilreisande til gode. Hardangerbrua har korta ned reisetida i området monaleg, og styrkjer Voss som regionsenter. Me vonar framleis at planane om ny trasse på E 16 frå Lundarosen til grensa mot Sogn vert ein snarleg realitet, og at planane for Ringeriksbanen vert meir enn berre nye planar. Planen om ny trase for veg og jernbanen mellom Voss og Bergen, er noko alle burde applaudera. Ei reisetid godt under timen til Bergen kan opna opp for stor tilflytting og mykje aktivitet for Voss framover.

Hytte- og fritidsmarknaden er framleis i vekst, og me må vera stolt av at så mange utanbygdarar er interessert i å investera i fritidseigedom, som gjev godt arbeid og høg aktivitet i bygda vår. Tilreisande gjev positive ringverknader for bygda, forbruket held seg på eit høgt nivå, noko som igjen fører til auka investeringslyst blant verksemndene.

Styret meiner at Vekselbanken med si gode bankdrift og sin solide eigenkapital og med ein stabil lokalmarknad, framleis er i stand til å levera tilfredsstilende resultat. Banken sine finansinntekter vil verta påverka av renteutviklinga i marknaden og utviklinga på aksjebørsane rundt om. Me forventar at dagens rentenivå vil falla fram mot sommaren, og ser at det vil halda seg lågt i lang tid framover. Som fullverdig medlem i Eika Gruppen forventar banken lågare relative kostnader på både innkjøp og finansiering, noko som vil styrkja Vekselbanken framover.

Banken kjenner ikkje til faktorar etter rekneskapsåret sin utgang som er viktig for vurderinga av banken si stilling.

AVSLUTNING

Styret nyttar høvet til å takka alle kundar og aksjonærar for godt og hyggeleg samarbeid i 2014. Styret takkar òg alle tillitsvalde for deira innsats for banken, og ikkje minst dei tilsette i banken for god innsats og godt samarbeid i 2014.

Voss, 17. februar 2015

Styret i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA

Jorunn Lødemel

Jorunn Lødemel
Styreformann

Nils T. Ringheim

Nils T. Ringheim

Åse-Karin Tennebekk

Ase-Karin Tennebekk

Dagfinn Gjøstein

Dagfinn Gjøstein

Johanna R. Sølvberg

Einar Larsen

Einar Larsen
Banksjef

RESULTATREKNESKAP

Alle tal i NOK 1 000	Note	2014	2013
Renteinntekter og liknande inntekter	15	156 305	150 798
Rentekostnader og liknande kostnader	15	80 882	76 853
Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter		75 423	73 945
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning		2 063	1 108
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	16	6 897	5 511
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester		- 3 630	- 3 232
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar	16	12 375	482
Andre driftsinntekter		97	105
Sum andre inntekter		17 802	3 974
Sum netto inntekter		93 225	77 919
Personalkostnader	17	19 756	20 354
Administrasjonskostnader	17	13 112	13 344
Ordinære avskrivinger	25	6 928	6 599
Andre driftskostnader	18	4 514	4 197
Sum kostnader		44 310	44 494
Resultat før tap		48 915	33 425
Tap på utlån, garantiar m.v.	9	4 508	3 222
Vinst / tap /nedskriving på verdipapir som er anleggsmidlar		0	0
Netto tap og nedskriving		4 508	3 222
Resultat før skatt		44 407	30 203
Skatt på ordinært resultat	19	10 482	7 411
Resultat for rekneskapsåret		33 925	22 792
Andre inntekter og kostnader			
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal		- 12 489	2 159
Endring utsett skatt finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal		3 271	- 534
Andre inntekter og kostnader		- 9 218	1 625
Totalresultat		24 707	24 417

BALANSE

Alle tal i NOK 1 000	Note	31.12.14	31.12.13
EIGNELUTAR			
Kontantar og fordringar på sentralbankar		71 388	102 942
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar		222 017	31 352
Utlån til og fordringar på kundar	6, 7	3 251 593	3 066 418
- Nedskrivningar på individuelle utlån	8, 9	- 30 703	- 28 190
- Nedskrivningar på grupper av utlån	8, 9	- 19 076	- 18 076
Netto utlån og fordringar på kundar		3 201 814	3 020 152
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	22	275 298	270 437
Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning	23	202 035	51 237
Immaterielle eignelutar	25	11 998	15 997
Finansielle derivat	24	5 781	514
Varige driftsmidlar	25	35 703	37 865
Forskotsbetalte ikkje påløpne kostnader og opptente ikkje mottekne inntekter	26	8 210	10 109
SUM EIGNELUTAR		4 034 244	3 540 605
GJELD OG EIGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjonar		0	0
Innskot frå og gjeld til kundar	27	2 845 313	2 350 749
Gjeld ved utskriving av verdipapir	27	713 258	741 525
Finansielle derivat		0	674
Anna gjeld		23 848	15 791
Påløpne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter		9 797	9 552
Avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar	28	3 382	9 169
Ansvarleg lånekapital	29	90 768	85 000
Sum gjeld		3 686 366	3 212 460
EIGENKAPITAL			
<i>Innskoten eigenkapital</i>			
Aksjekapital (1 900 000 aksjar à kr 5,-)	30	9 500	9 500
- Eigne aksjar		- 11	- 19
Sum innskoten eigenkapital		9 489	9 481
<i>Opptent eigenkapital</i>			
Annan eigenkapital	30	338 389	318 664
Sum opptent eigenkapital		338 389	318 664
Sum eigenkapital	30	347 878	328 145
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL		4 034 244	3 540 605
Garantiar	31	122 846	75 746
Pantsetjingar		102 778	70 310

Voss, 17. februar 2015
Styret i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA

Jorunn Lødemel
Styreformann

Nils T. Ringheim

Johanna R. Sølvberg

Åse-Karin Tennebekk

Dagfinn Gjøstein

Einar Larsen
Banksjef

ENDRING I EIGENKAPITALEN

Alle tal i NOK 1 000	Aksje-kapital	Eigne aksjar	Fond for unrealiserte vinstar	Annan eigenkapital	Sum eigenkapital
Eigenkapital pr. 31.12.12	9 500	- 16	17 969	280 597	308 050
Resultat i perioden	0	0	0	22 792	22 792
Verdiendring eignelutar tilgjengeleg for sal	0	0	1 625	0	1 625
Totalresultat for perioden	0	0	1 625	22 792	24 417
Endring eigne aksjar	0	- 3	0	- 44	- 47
Utbetalt utbytte	0	0	0	- 4 275	- 4 275
Sum eigenkapital pr. 31.12.13	9 500	- 19	19 594	299 070	328 145
Resultat i perioden	0	0	0	33 925	33 925
Verdiendring eignelutar tilgjengeleg for sal	0	0	- 9 218	0	- 9 218
Totalresultat for perioden	0	0	- 9 218	33 925	24 707
Endring eigne aksjar	0	8	0	53	61
Utbetalt utbytte	0	0	0	- 5 035	- 5 035
Sum eigenkapital pr. 31.12.14	9 500	- 11	10 376	328 013	347 878
Annan eigenkapital pr 01.01.2014				299 070	
Utbetalt for 2013 utbetalt i 2014				- 5 035	
Verdiendring eigne aksjar				53	
Netto disponering av årets resultat				24 425	
Foreslått utbytte for 2014				9 500	
Annan eigenkapital pr. 31.12.14				328 013	

SPLITT AV AKSJAR

Generalforsamlinga i banken 25.04.14 vedtok at banken sine aksjar skulle splittast i forholdet 1:20. Dette medførte ei deling av banken sine aksjar der 1 eksisterande aksje med pålydande verdi 100 kr vart erstattat med 20 nye aksjar med pålydande verdi 5 kr. I tillegg vart banken sine vedtekter endra for å reflektera aksjesplitten.

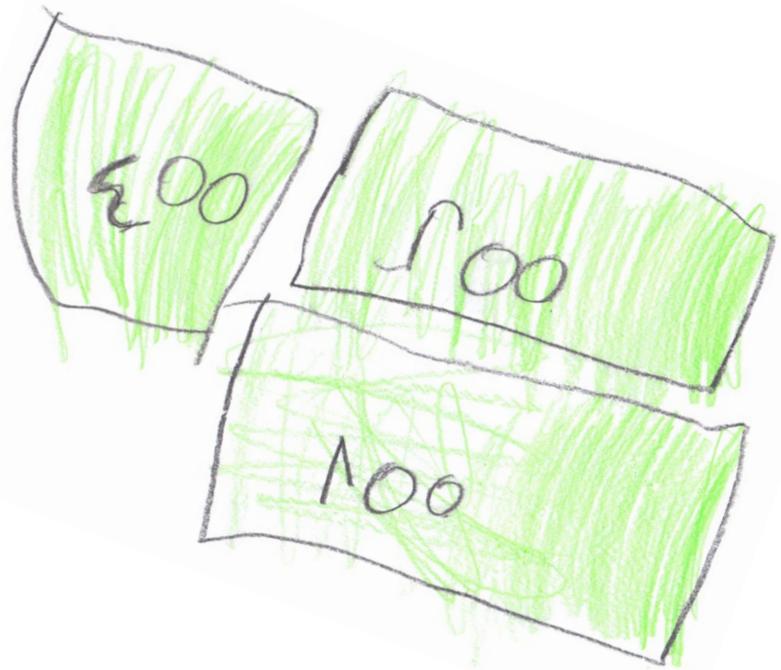
Endringane i vedtekten vart godkjend av Finanstilsynet 02.05.14, og splitt av aksjane vart gjennomført 13.05.14.

KJØP / SAL AV EIGNE AKSJAR

Styret i banken fekk i generalforsamlinga 25.04.14 fylgjande fullmakt: "Generalforsamlinga i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA fornyar hermed styret si fullmakt til å kjøpa eigne aksjar i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA med pålydande inntil 95.000 kr fordelt på 950 aksjar, tilsvarende 1% av aksjekapitalen. Det lengste og høgste beløp som kan betalast for aksjane skal vera høvesvis 1.800 kr og 3.500 kr. Styret i Voss Veksel- og Landmandsbank ASA står fritt innanfor denne fullmakta til å kjøpa og selja aksjar på den måten styret finn best. Fullmakta er gyldig fram til neste ordinære generalforsamling. Tal aksjar samt min. og max. beløp vert justert med splittfaktor frå ex.date, dvs 13.05.14" Bakgrunnen for styret sitt ønske er at dei ved ei slik fullmakt gjev administrasjonen høve til å kunna hjelpe kundar til å få omsett småpostar av aksjar. Ein ønskjer òg å stimulera tilsette til å kjøpa aksjar i banken. Fullmakta gjeld eitt år, fram til neste generalforsamling.

	Antal	Snittkurs	Verdi
Eigne aksjar pr. 01.01.14	195	2 456	479
Eigne aksjar omrekna etter splitt	3 900	122,82	479
Kjøpte aksjar i år	3 660	118,43	433
Selde aksjar i år	- 5 452	109,69	- 598
Eigne aksjar pr. 31.12.14	2 108	148,96	314

Ola har teikna pengar han har spart. Han vil gje pengane til nokon som ikkje har pengar.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Alle tal i NOK 1 000

	2014	2013	2012
Rente-, gebyr- og provisjonsinnbetalingar	156 538	158 796	157 681
Rente-, gebyr- og provisjonsutbetalingar	- 84 697	- 80 436	- 78 083
Andre innbetalingar	5 268	2 504	4 439
Driftsutbetalingar	- 34 760	- 36 596	- 43 581
Inngått på tidlegare avskrivne konstaterete tap	35	86	69
Utbetalt utbytte	- 5 035	- 4 275	- 3 800
Betalte skattar	- 7 719	- 7 705	- 6 964
Tilført frå verksemda	29 630	32 374	29 761
Auke (-) / reduksjon (+) i utlån frå kundar	- 186 203	- 217 024	- 198 252
Auke (+) / reduksjon (-) i innskot frå kundar	494 564	112 346	128 854
Auke (+) / reduksjon (-) i gjeld til kreditinstitusjonar	0	1	0
Auke (+) / reduksjon (-) i obligasjons- og sertifikatgjeld	- 28 266	29 947	45 386
Auke (-) / reduksjon (+) i andre fordringar	132	- 59	- 29
Auke (-) / reduksjon (+) i kortsiktige verdipapir	- 159 271	- 8 578	26 288
Auke (-) / reduksjon (+) i plasseringar i kreditinstitusjonar	0	0	0
Auke (+) / reduksjon (-) i anna gjeld	6 517	- 4 250	4 704
Auke (+) / reduksjon (-) i ansvarleg lånekapital	0	0	0
Auke (-) / reduksjon (+) i eigne aksjar	213	- 83	0
Netto kontantstraum frå dagleg finansiell verksemd	127 686	- 87 701	6 951
Investert i varige driftsmidlar	- 767	- 4 581	- 2 581
Investert i immaterielle eignelutar	0	0	- 23 715
Avgang varige driftsmidlar, til salssum	3	301	0
Auke (-) / reduksjon (+) i langsiktige plasseringar i verdipapir	2 559	2 560	- 9 961
Netto kontantstraum frå investeringar	1 795	- 1 720	- 36 257
Netto endring likvidar	159 111	- 57 047	455
Likviditetsbeholdning ved inngangen til året	134 294	191 341	190 886
Likviditetsbeholdning ved periodeslutt	293 405	134 294	191 341
Likviditetsbeholdning ved periodeslutt består av:			
Kontantar og fordringar på sentralbankar	71 388	102 942	72 360
Investert i og fordringar på bankar utan avtalt løpetid	222 017	31 352	118 981
Sum likviditetsbeholdning ved periodeslutt	293 405	134 294	191 341

NYKELTAL

	2014	2013
Utvikling siste 12 månader		
- Rådveldekapital	13,94 %	4,84 %
- Utlån brutto eige bok	6,04 %	7,62 %
- Utlån brutto inkl. EBK	10,52 %	8,68 %
- Innskot	21,04 %	5,31 %
Kapitaldekning	19,47 %	18,99 %
Kjernekapital	17,12 %	16,02 %
Rein kjernekapital	15,52 %	14,27 %
Resultat før skatt i % av gj. snittleg rådveldekapital	1,18 %	0,87 %
Eigenkapitalrentabilitet før skatt	13,16 %	9,50 %
Eigenkapitalrentabilitet etter skatt	10,05 %	7,17 %
Kostnader i % av totale inntekter	0,48 %	0,57 %
Kostnader i % av totale inntekter ekskl. kursgev./-tap	0,55 %	0,57 %
Gjennomsnittleg rådveldekapital (mill. kr.)	3 756	3 468
Misleghaldne engasjement i % av brutto utlån	0,46 %	0,59 %
Tapsutsette engasjement i % av brutto utlån	1,74 %	2,33 %
Tal årsverk	21,8	24,4
AKSJER		
Børskurs	119,00	102,50
Børsverdi (mill. kr)	226,10	194,75
Bokført eigenkapital pr. aksje	183,12	172,71
Resultat pr. aksje	17,86	12,00
Ubytte pr. aksje	5,00	2,65
Pris/Resultat pr. aksje	6,66	8,54
Pris/Bokført eigenkapital	0,65	0,59

Ola ville kjøpt ein bondegard for sparepengane.

NOTAR

- Note 1 Generell informasjon
- Note 2 Reknesaksprinsipp
- Note 3 Bruk av estimat og skjønnsmessige vurderinger
- Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning
- Note 5 Risikostyring

Kredittrisiko

- Note 6 Kredittrisiko
- Note 7 Utlån og garantiar fordelt på marknader
- Note 8 Totalt misleghaldne og andre tapsmerka engasjement
- Note 9 Nedskrivningar og tap på utlån og garantiar

Likviditetsrisiko

- Note 10 Likviditetsrisiko

Marknadsrisiko

- Note 11 Renterisiko
- Note 12 Valutarisiko
- Note 13 Kursrisiko
- Note 14 Renterisiko i utlånsporteføljen

Resultatrekneskap

- Note 15 Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter
- Note 16 Andre inntekter
- Note 17 Løn og generelle administrasjonskostnader
- Note 18 Andre driftskostnader
- Note 19 Skatt på ordinært resultat

Balanse

- Note 20 Kategoriar av finansielle instrument
- Note 21 Verkeleg verdi på finansielle instrument
- Note 22 Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning
- Note 23 Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning
- Note 24 Finansielle derivat
- Note 25 Varige driftsmidlar
- Note 26 Forskotsbetalte, ikkje påløpne kostnader og opptente, ikkje mottekne inntekter
- Note 27 Innskot frå og gjeld til kundar og kredittinstitusjonar
- Note 28 Avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar
- Note 29 Ansvarleg lånekapital
- Note 30 Eigenkapital
- Note 31 Garantiar
- Note 32 Resultat og utbytte pr. aksje
- Note 33 Hendingar etter balansedagen
- Note 34 Transaksjonar med nærståande partar

NOTAR TIL REKNESKAPEN

■ Note 1 Generell informasjon

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA (Vekselbanken) er eit norsk allmennaksjeselskap notert på Oslo Børs. Vekselbanken tilbyr banktenester og forsikringsprodukt for person- og bedriftsmarknaden i Noreg, med fokus på banken sin nærmarknad på Voss og ikringliggjande kommunar. Banken sitt hovudkontor har besøksadresse Vangsgata 24 på Voss.

Rekneskapen for 2014 vart godkjent av styret 17. februar 2015, og av representantskapet 4. mars 2015.

■ Note 2 Rekneskapsprinsipp

GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV REKNESKAPEN

Banken legg fram rekneskap i samsvar med IFRS (International Reporting Standards) som er godkjent av EU, og er obligatorisk for årsrekneskap som vert lagt fram etter 01.01.2011. Tilleggskrav til notar som følgjer av lov og forskrift for norske bankar er det teke omsyn til. Rekneskapen er basert på historisk kost prinsippet med unnatak av: bankbygget, finansielle eignelutar tilgjengelige for sal og finansielle eignelutar og skyldnader (medrekna derivat) vurdert til verkeleg verdi over resultatet.

SEGMENTINFORMASJON

IFRS 8 definerer segment som "virksomhetsområder hvor det foreligger egen finansiell rapportering, og hvor driftsresultatet gjennomgås av foretakets øverste beslutningstaker". Banken si verksemd vert driven frå banken sine lokal i Voss sentrum. Fordeling av utlån vert rapportert i kategoriane personmarknad og bedriftsmarknad. Det ligg ikkje føre separat finansiell rapportering ut over denne fordelinga av utlån. Banken består dermed av eit segment, og det vert difor ikkje gitt informasjon på fleire segmentnivå.

INNTEKTSFØRING

Renteinntekter vert inntektsført ved bruk av effektiv rentemetode. Dette inneber løpende inntektsføring av renter. Den effektive renta vert fastsett ved diskontering av kontraktfesta kontantstraumar innanfor forventa løpetid. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventa løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode vert nytta for balansepostar som vert vurdert til amortisert kost. For renteberande balansepostar som vert vurdert til verkeleg verdi over resultatet vert den nominelle renta løpende inntektsført, mens verdiendringar vert rekneskapsført ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrivne engasjement vert rekna som effektiv rente av nedskrive verdi.

Renteinntekter på finansielle instrument klassifisert som utlån er inkludert i linja for netto renteinntekter.

Gebyr og provisjonar vert resultatført etter kvart som tenesta vertytt. Gebyr for etablering av låneavtalar inngår i kontantstraumane og vert inntektsført under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. Gebyr som vert teke i mot i samanhend med finansielle garantiar vert resultatført over garanti-perioden. I andre driftsinntekter inngår blant anna gebyr og provisjonar knytt til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtenester. Resultatføringa skjer når tenestene vert levert.

Ubytte frå investeringar vert resultatført når utbyttet vert motteke.

FINANSIELLE INSTRUMENT

Finansielle instrument vert klassifisert i ein av følgjande kategoriar:

- til verkeleg verdi over resultatet
- tilgjengeleg for sal
- utlån og fordringar
- finansielle skyldnader til amortisert kost

Innrekning og frårekning

Finansielle eignelutar og skyldnader vert innrekna når banken blir part i instrumentet sine kontraktmessige vilkår. Fyrstegongs innrekning er til verkeleg verdi, i tillegg til, for instrument som ikkje er derivat eller vert målt til verkeleg verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte knytt til anskaffinga eller utskrivinga av den finansielle eigneluten eller den finansielle skyldnaden. Etter fyrstegongs innrekning vert instrumenta målt som vist nedanfor.

Finansielle eignelutar vert frårekna når dei kontraktmessige rettane til kontantstraumar frå dei finansielle eignelutane går ut, eller når føretaket overfører den finansielle eigneluten i ein transaksjon der all eller tilnærma all risiko og innteningsevne knytt til eigarskap av eigneluten vert overført. Ved tilbakekjøp av eigne obligasjonar vert dei tilbakekjøpte obligasjonane frårekna med resultatføring av skilnaden mellom vederlaget og bokført beløp av tilbakekjøpt obligasjon.

Finansielle eignelutar og skyldnader til verkeleg verdi over resultatet

Finansielle eignelutar og skyldnader vert klassifisert som til verkeleg verdi over resultatet dersom dei vert holdne for omsetning eller vert øyremerka til dette ved fyrstegongs innrekning. Alle finansielle eignelutar og skyldnader kan øyremerkast til verkeleg verdi over resultatet dersom:

- klassifiseringa reduserer ein mismatch i måling eller innrekning som elles ville ha oppstått som følgje av ulike reglar for måling av eignelutar og skyldnader
- dei finansielle eignelutane inngår i ein portefølje som løpende vert målt og rapportert til verkeleg verdi

- dei har vesentlege innebygde derivat som kan måtte separerast dersom instrumentet ikkje vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet

Banken har ein investeringsportefølje som er øyremerka til verkeleg verdi ved fyrstegongs innrekning, og som løpende vert styrt og målt til verkeleg verdi. Dette er i tråd med styret sin godkjende risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på verkeleg verdi vert regelmessig rapportert til banken si leiing og styret.

Transaksjonsutgifter vert innrekna i resultatet når dei kjem til. Finansielle eignelutar til verkeleg verdi over resultatet vert målt til verkeleg verdi på rapporteringstidspunktet. Endringar i verkeleg verdi vert innrekna i resultatet.

I kategorien til verkelig verdi over resultatet inngår klassane aksjar og andalar, og derivat.

Derivat

Derivat vert balanseført til verkeleg verdi når derivatkontrakta vert gjort, og vert seinare ført til løpende verkeleg verdi. Derivat i balansen er berre rentebytteavtalar (renteswapper). Realisert vinst/tap og endringar i estimerte verdiar på derivat vert teke med i rekneskapen under "Netto vinst/tap på finansielle instrument" i den perioden dei oppstår.

Finansielle eignelutar tilgjengelege for sal

Finansielle eignelutar tilgjengelig for sal er ikkje-derivative finanzielle eignelutar som er kjøpt inn for eit anna formål enn trading, og som ved fyrstegongs innrekning vert plassert i denne kategorien, eller ikkje vert plassert i nokon anna kategori. Etter fyrstegongs innrekning vert den finansielle eigneluten i denne kategorien målt til verkeleg verdi, og vinst eller tap vert rekna med i "andre inntekter og kostnader", med unnatak av tap ved verdifall. Når det ligg føre objektive bevis på at ein finansiell eignelut klassifisert som tilgjengeleg for sal har falle i verdi, vert verdifallet omklassifisert frå "andre inntekter og kostnader" over til resultat. I denne kategorien inngår enkelte langsiktige og strategiske investeringar i aksjar og investeringar i renteberande obligasjoner.

Sikringsbokføring

Vekselsbanken nytter ikkje sikringsbokføring. I staden er alle sikringsforretningar og sikra postar klassifisert som finansielle instrument til verkeleg verdi over resultatet.

Presentasjon av resultatposter knytt til finansielle eignelutar og skyldnader til verkeleg verdi

Realisert vinst/tap samt endringar i estimerte verdiar på finansielle instrument til verkeleg verdi over resultatet, inkludert utbytte, vert teke med i rekneskapen under "Netto vinst/tap på finansielle instrument" i den perioden dei oppstår. Verdiendringar på finansielle instrument klassifisert som tilgjengelig for sal vert ført mot "andre inntekter og kostnader". Når finansi-

Nora A. ville kjøpt seg prinsessekjole og eit tre for sparepengane.

elle instrument klassifisert som tilgjengeleg for sal vert seld eller vert nedskrive, vert samla verdiregulering som er ført mot "andre inntekter og kostnader" overført til resultatet som vinst/tap frå investeringar i finansielle instrument. Utbytte på aksjar klassifisert som tilgjengelig for sal vert ført over resultatet når banken sin rett til utbytte er slått fast.

Utlån og fordringar

Utlån og fordringar er finansielle eignelutar med betalingar som er faste eller lar seg fastsetja og som ikkje er notert i ein aktiv marknad. Utlån og fordringar vert rekneskapsført til verkeleg verdi med tillegg av direkte marginale transaksjonskostnader ved fyrstegongs innrekning.

I periodar etter første måling vert utlån verdivurdert til verkeleg verdi etter effektiv rentemetode i samsvar med IAS 39, og eventuelt frådrag for estimert tap som eit uttrykk for verkeleg verdi på utlånet. Om det ligg føre objektive bevis for verdifall for enkelte utlån eller grupper av utlån, vert låna nedskrivne. Nedskrivningsbeløpet vert rekna som forskjellen mellom balanseført verdi og noverdien av estimerte framtidige kontantstrau-

mar neddiskontert med lånet si effektive rente. Den effektive renta som vert nytta for neddiskontering, vert ikkje justert i tråd med endring i lånet sin kreditrisiko og vilkår. Nedskriving er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter vert resultatført etter effektiv rentemetode.

Objektive bevis for verdifall for individuelle utlån inkluderer blant anna:

- vesentlege finansielle problem hjå debitor
- betalingsmisleghald eller andre vesentlege brot på kontrakt
- innvilga utsetting med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringar i rentesats eller i andre avtalevilkår som tek utgangspunkt i finansielle problem hjå debitor
- det vert sett på som sannsynleg at debitor vil starta opp gjeldsforhandling, anna finansiell restrukturering eller at debitor sitt bu vert teke under konkurshandling

Utlån som ikkje har vore gjenstand for individuelle vurderingar for verdifall, vert vurdert samla i grupper. Utlån som er individuelt vurdert utan at nedskriving har vorte føreteke, vert òg vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån der risiko og verdi er likt basert ut frå inndeling av kundane etter hovudnæringar og risikoklasse.

På grupper av utlån skriv ein ned for verdifall dersom det ligg føre objektive bevis som:

- det skjer dramatiske endringar i marknaden for ein risikoklasse der banken har grupper av utlån
- det skjer vesentlege endringar i rammevilkåra som utan tvil får praktiske konsekvensar for ei gruppe av lånekundar
- ei gruppe av låntakarar utan tvil ikkje er i stand til å følgje opp naudsynte fornyingar og investeringar
- ei gruppe av låntakarar vert utsett for hendingar som gjev varig og vesentleg reduksjon av betjeningsevna (eks. hjørnestinsbedrift med mange middelaldrande arbeidstakarar går konkurs)
- negative endringar i betalingshistorikk for låntakarane i gruppa
- nasjonale eller lokale økonomiske forhold som står i samband med misleghald av utlåna i gruppa

Finansielle skyldnader til amortisert kost

Finansielle skyldnader vert målt til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Der tida fram til forfall for den finansielle skyldnaden er relativt kort vert den nominelle renta nytta ved rekning av amortisert kost.

I kategorien finansielle skyldnader til amortisert kost inngår klassane innskot frå kundar og renteberande skyldnader som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling til verkeleg verdi

Verkeleg verdi av finansielle instrument som vert omsett i aktive marknader vert fastsett ved slutten av rapporterings-

perioden med omsyn til noterte marknadsprisar eller kursar frå forhandlarar av finansielle instrument, utan frådrag for transaksjonskostnader. Marknaden er aktiv der det er mogeleg å skaffa fram eksterne observerbare prisar, kursar eller renter og desse prisane representerer faktiske og hyppige transaksjonar i marknaden.

For finansielle instrument som ikkje vert omsett i ein aktiv marknad, vert den verkelege verdien fastsett ved hjelp av ein eigna verdettingsmetode. Slike verdettingsmetodar omfattar bruk av nyleg føretekte transaksjonar i marknaden på "ein armlengds avstand" mellom velinformerte og friviljuge partar, om slike er tilgjengelege, ved å visa til løpende verkeleg verdi av et anna instrument som er praktisk talt det same, berekning av diskontert kontantstraum eller andre verdettingsmodellar.

Ein analyse av verkelig verdi av finansielle instrument og ytterlegare detaljer om måling av desse vert vist i eigen note i samband med årsrekneskapen.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrument som ikkje vert målt til verkeleg verdi, vert målt til amortisert kost, og inntektene vert rekna etter instrumentet si effektive rente. Den effektive renta vert fastsett ved diskontering av kontraktsfesta kontantstraumar innanfor forventa løpetid.

Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikkje direkte vert betalt av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventa løpetid. Amortisert kost er noverdien av slike kontantstraumar neddiskontert med den effektive renta.

Måling av finansielle garantiar

Diskonterte finansielle garantiar vert vurdert til verkeleg verdi, som ved fyrste gongs rekneskapsføring vert rekna som motteke vederlag for garantien. Ved etterfylgjande måling vert finansielle garantiar verdsett til det høgste beløp av mottatt vederlag for garantien med frådrag for eventuelle resultatførte amortiseringar og beste estimat for vederlag ved eventuell innfriing av garantien.

Overtaking av eignelutar

Eignelutar som kjem i banken si eiga i samband med oppfølging av misleghaldne og nedskrivne engasjement, vert verdsett til verkeleg verdi når eigneluten vert teke over. Slike eignelutar vert klassifisert i balansen etter sin art. Etterfylgjande verdurvurdering og klassifisering av resultateffekt fylgjer prinsippa for den aktuelle balanseposten.

Valuta

Transaksjonar i utanlandsk valuta vert rekna om til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengepostar i utanlandsk valuta vert rekna om til norske kroner ved å nytta kurs på balansedagen. Ikkje-pengepostar som vert målt til historisk kurs uttrykt i utanlandsk valuta, vert rekna om til norske kroner ved å nytta valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikkje-pengepostar som vert målt til verkeleg verdi uttrykt i utanlandsk valuta, vert rekna om

til valutakursen fastsett på balansetidspunktet. Valutakursendringar vert løpende resultatført i rekneskapsperioden.

Varige driftsmiddel

I samsvar med IFRS er det gjort ei vurdering av om eigedommene i banken er driftsmiddel til eige bruk eller investeringseigedommar. Alle eigedommene er vurdert å være driftsmiddel til eige bruk og vert rekneskapsført i samsvar med IAS 16. Verdiens på eigedommene vert sett til historisk kost med avskrivning over forventa levetid. Det er krav om at ulike element med ulik levetid vert skilt ut og avskrive separat. Dekomponering av historiske kostprisar er i praksis ikkje mogeleg for bygningar eigmde over lang tid. Me nytter difor høvet i regelverket som gjev lov til at verkeleg verdi vert sett som ny kostpris ved implementering av IAS 16. Meirverdien ut frå denne verdsettinga er handsama som implementeringseffekt mot eigenkapitalen pr. 01.01.2010. Ved ein eventuell vesentleg verdireduksjon i marknadsverdiar vert det sett krav til at driftsmidla skal skrivast ned, der nedskrivinga skal resultatførast. Varige driftsmiddel er i rekneskapsen ført til anskaffingskost eller "ny kostpris" etter frådrag for ordinære akkumulerte avskrivningar. Ordinære avskrivningar er basert på kostpris, og avskrivngane er fordelt lineært over driftsmidla si økonomiske levetid.

Immaterielle eignelutar

Utvikling av programvare vert balanseført og klassifisert som immaterielle eignelutar dersom verdien vert vurdert som vesentleg, og det er forventa at den har varig verdi. Ved utvikling av programvare vert bruk av eigne ressursar, forprosjettering, implementering og opplæring utgiftsført. Balanseført eigenutvikla programvare vert avskriv over anslått levetid. Det vert løpende vurdert om det er behov for nedskriving som fylgje av at verdien av forventa økonomisk fordel er lågare enn balanseført verdi.

Skatt

Skattekostnad er sett saman av betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt/skattefordel er rekna på alle skilnader mellom rekneskapsmessig og skattemessig verdi på eignelutar og gjeld med unntak av:

- mellombels skilnad knytt til aksjar som fell inn under fritaksmetoden

Utsett skattefordel er rekneskapsført når det er sannsynleg at banken vil ha tilstrekkelege skattemessige overskot i seinare periodar til å gjera seg nytte av skattefordelen. Banken fører tidlegare ikkje rekneskapsført utsett skattefordel i den grad det har vorte sannsynleg at banken kan nyitta seg av den utsette skattefordelen. Likeeins vil banken redusera utsett skattefordel i den grad ein ikkje lenger ser det som sannsynleg at ein kan nyttiggjera seg av den utsette skattefordelen.

Utsett skatt og utsett skattefordel er målt basert på forventa framtidig skattesats.

Utsett skatt og utsett skattefordel vert ført til nominell verdi og er klassifisert som finansielt anleggsmiddel (langsiktig skyldnad) i balansen.

Betalbar skatt og utsett skatt er rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen i den grad skattepostane relaterer seg til eigenkapitaltransaksjonar.

Pensjonsskyldnader

Pensjonskyldnad gjeld rekneskapsført avsetjing til førtidspensjonsordning for tidlegare banksjef.

Skyldnader/avsetjingar

Avsetjing til restrukturering vert føreteke i samsvar med IAS 37. Krav til avsetjing er at det eksisterer ein skyldnad som kjem frå tidlegare hendingar, og at det er mest sannsynleg at skyldnaden vil koma til oppgjer. Avsetjingar vert rekna som noverdien av forventa utbetalingar for å innfri skyldnaden. Foreslått utbytte er ikkje formelt beslutta på balansedagen, og tilfredsstiller ikkje kriteria for ein skyldnad i samsvar til IAS 37.

Utbytte

Foreslått utbytte vert bokført som ein del av eigenkapitalen fram til endeleg vedtak i banken si generalforsamling.

Betinga skyldnader og eignelutar

Betinga skyldnader er ikkje ført i årsrekneskapsen. Det er opplyst om vesentlege betinga skyldnader med unnatak av betinga skyldnader der desse er rekna som låge.

Ein betinga eignelut vert ikkje ført i årsrekneskapsen, men vert opplyst om dersom det er sannsynleg at fordelen vil tilflyta banken.

Hendingar etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapet si finansielle stilling på balansedagen er teke omsyn til i årsrekneskapsen. Det vert opplyst om vesentlege hendingar etter balansedagen som ikkje påverkar selskapet si finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverka selskapet si finansielle stilling i framtida.

Kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd med utgangspunkt i brutto kontantstraumar frå operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktivitetar. Kontantstraumar frå operasjonelle aktivitetar er definert som løpende renter knytt til utlåns- og innskotsverksemder mot kundar, samt utbetalingar generert frå kostnader knytt til den ordinære operasjonelle verksemda. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar frå verdipapirtransaksjonar, samt investeringar i driftsmidlar og eigedommar. Kontantstraumar frå utlåns- og innskotsverksemder, opptak og nedbetaling av ansvarlege lån, obligasjonsgjeld og eigenkapital er definert som finansieringsaktivitetar. Likvidar omfattar kontantar og fordringar på Noregs Bank.

■ Note 3 Bruk av estimat og skjønnsmessige vurderingar

Estimat og skjønnsmessige vurderingar vert løpande vurdert og er basert på historisk erfaring og andre faktorar. For rekneskapsføremål nyttar banken estimat og skjønn om framtida. Rekneskapsestimata kan avvika frå dei oppnådde resultata, men dei er basert på beste estimat på det tidspunktet rekneskapen vert avslutta. Nedanfor er estimat og skjønn som i monaleg grad kan påverke balanseført verdi av eignelutar eller skyldnader handsama.

Nedskrivingar på utlån og garantiar

Dersom objektive indikasjonar kan identifiserast, vert nedskriving på utlån rekna som forskjellen mellom rekneskapsført verdi i balansen og forventa framtidige kontantstraumar neddiskontert med den effektive renta på lånet. Estimerte framtidige kontantstraumar vert basert på erfearingsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen. Både makroøkonomiske forhold og forhold knytt til dei utsette engasjementa vert vurdert. Dei forventa kontantstraumane vert føreteke i banken, og kvaliteten av dette arbeidet påverkar verdiene som vert rekna ut.

Individuelle nedskrivingar

Ved estimering av nedskriving på enkeltkundar vert både aktuell og forventa framtidig finansiell stilling vurdert. For engasjement innan bedriftsmarknaden vert i tillegg kunden sin marknadssituasjon, aktuell sektor og marknadsforhold generelt vurdert. Høve til rekaptalisering, restrukturering og refinansiering vert også vurdert. Ei samla vurdering av desse forholda vert lagt til grunn for estimering av framtidig kontantstraum. Kontantstraumen vert estimert over ein periode som vert individuelt fastsett for den aktuelle kunden, eller gruppe av kundar dersom denne er lik for desse kundane.

Gruppevise nedskrivingar

Ved kvart balansetidspunkt vert det rekna verdifall for engasjement som ikkje er fanga opp av individuelle vurderingar. Engasjement som er vurdert individuelt men der nedskrivingar ikkje er føreteke, vert rekna med i denne kategorien. Engasjementa vert delt inn i grupper som synes like ut frå makroøkonomisk påverknad. Forventa framtidige kontantstraumar vert estimert på bakgrunn av forventa tap og estimat for konjunktursituasjonen for kvar enkelt gruppe. Forventa tap er basert på tappaerfaring innan kvar gruppe. For å regne noverdien av forventa framtidige kontantstraumar for engasjement med gruppevise nedskrivingar, vert observert neddiskonteringsrente brukt på dei individuelt vurderte engasjementa.

Nedskriving på finansielle instrument tilgjengeleg for sal

Banken vurderer at finansielle instrument tilgjengeleg for sal har trong for nedskriving ved eit vesentleg eller langvarig verdifall som gjer at verkeleg verdi på instrumentet er lågare enn

Bankdamer. Vegard

kostpris. Vurdering av om verdifallet er vesentleg eller langvarig baserer seg på skjønn. For å utøve dette skjønnet vert mellom anna den normale volatiliteten til instrumentet vurdert. I tillegg kan ei nedskriving være relevant når det er bevis for at investeringsobjektet sin økonomiske tilstand, bransje eller sektorforhold, endring i teknologi og operasjonelle eller finansielle kontantstraumar er svekka.

Verkeleg verdi i ikkje aktiv marknad

For å setja verkeleg verdi på finansielle instrument som ikkje er notert i ein aktiv marknad brukar banken verdsettingsteknikkar. Verdsettingsteknikkar (til dømes modellar) som vert nytta for å fastsetja verkeleg verdi, vert periodisk vurdert opp mot utvikling i verdi av liknande instrument, og gjennomførte transaksjonar i same papir. I den grad det er praktisk mogeleg vert data frå marknaden nytta, men på område som kreditrisiko, volatilitet og korrelasjonar må estimat nyttast. Endringar i føresetnader for desse faktorane kan påverka den verkelege verdien på finansielle instrument.

Overtekne eignelutar

Banken har ikkje overtakne eignelutar i rekneskapen pr. 31.12.2014.

■ Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning

Kapitalstyring

Banken har følgjande mål for kapitalstyringen:

- 1) Halda seg til eksterne krav til kapitaldekning fastsett av regulerande styresmakter.
- 2) Sikra banken si evne til å halda fram som ein solid frittståande bank.
- 3) Oppretthalda ein tilstrekkeleg kapitalbase for å støtte opp under utviklinga i banken si verksemd.
- 4) Oppretthalda ein tilstrekkeleg kapitalbase som sikrar at prisen på banken si eiga finansiering held seg på eit akseptabelt nivå.

Banken si kapitaldekning målt med ansvarleg kapital over samla kapitalkrav skal i følgje lov og forskrift minst vera på 13,5%.

Ved styret sin årlege ICAAP-prosess vert naudsynt kapital i forhold til banken sine vekstmål fastsett.

I banken sin ICAAP for 2015 er minstemålet på banken si kapitaldekning sett til 17,0%, og målet for minimum rein kjernekapitaldekning sett til 13,5%.

Banken har frå ein vart etablert hatt tilstrekkeleg kapitaldekning.

KAPITALDEKNING	31.12.14		31.12.13	
	Bereknings-grunnlag	Kapital-krav	Bereknings-grunnlag	Kapital-krav
Alle tal i NOK 1 000				
Lokale og regionale styresmakter	9 623	770	0	0
Institusjonar	60 493	4 839	32 014	2 561
Føretak	274 423	21 954	405 540	32 443
Massemarknad	3 430	274	0	0
Pantsikring i bustad og fritidseigedom	1 303 837	104 307	1 228 888	98 311
Forfalne engasjement	19 447	1 556	20 710	1 657
Obligasjonar med fortrinnsrett	10 307	825	5 522	442
Andelar i verdipapirfond	141 262	11 301	3 915	313
Eigenkapitalposisjonar	33 930	2 714	0	0
Andre engasjement	189 739	15 179	183 841	14 707
Sum kreditrisiko	2 046 491	163 719	1 880 430	150 434
Operasjonell risiko	135 581	10 846	135 137	10 811
Frådrag for gruppevis nedskrivningar 1)	0	0	- 18 076	- 1 446
Frådrag for ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	0	0	0	0
Samla kapitalkrav	2 182 072	174 566	1 997 491	159 799
 Innbetalt aksjekapital	9 500		9 500	
- eigne aksjar	- 11		- 19	
Sum opptent eigenkapital	338 389		291 533	
- immaterielle eignelutar / utsett skattefordel	- 8 759		- 15 997	
Frådrag	- 477		0	
Rein kjernekapital	338 642	15,52 %	285 017	14,27 %
Fondsobligasjonar til verkeleg verdi	40 768		35 000	
Frådrag for verdiendring fondsobligasjon	- 5 768		0	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	0		0	
Kjernekapital	373 642	17,12 %	320 017	16,02 %
Fond for urealiserte verdiendringar	1 240		9 308	
Innbetalt tidsavgrensa ansvarleg kapital	50 000		50 000	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	0		0	
Sum tilleggskapital	51 240	2,35 %	59 308	2,97 %
 Sum netto ansvarleg kapital	424 882	19,47 %	379 325	18,99 %

1) Gruppevis nedskrivningar er i 2014 fordelt på engasjementstypar.

■ Note 5 Risikostyring

Risikostyring

Banken sine forretningsaktivitetar fører til at verksemda er eksponert for ei rekke finansielle risiki. Banken si målsetting er å oppnå ein balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisera potensielle negative verknader på banken sitt finansielle resultat.

Banken si finansielle risikostyring er etablert for å identifisera og analysera desse risiki, samt å etablira passande risikorammar og -kontrollar, og å overvåka at reglane vert haldne gjennom bruk av pålitelege og oppdaterte informasjonssystem. Banken vurderer jamleg dei etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikra at endringar i produkt og marknad vert reflektert i risikoramrene.

Ansvoaret for banken si risikostyring og kontroll er delt mellom banken sitt styre og leiinga. Styret vedtek banken sine mål og rammestruktur innanfor alle risikområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Banksjef har ansvoaret for den samla risikostyringa i banken. Alle vedtak knytt til risiko og risikostyring vert normalt fatta av banksjef i samråd med øvrige medlemmer i banken si leiing.

Ass. banksjef har ansvar for utvikling av modellar og rammeverk for styring og kontroll i banken.

Alle leiarar i banken har ansvar for å styra risiko og sikra god intern kontroll innanfor eige område i tråd med banken sin vedtekte risikoprofil.

Kreditrisiko

Banken tek kreditrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføra banken eit tap ved ikkje å gjere opp banken sitt tilgodehavande. Kredittekspesjonering er primært knytt til uteståande lån og gjeldspapir. Det er også kreditrisiko knytt til "off-balance" finansielle instrument som lånetilsagn og derivat.

Sjå note 6-9 for vurdering av kreditrisiko.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri sine plikter ved forfall, samt risikoen for at banken ikkje klarer å møta sine likviditetsplikter utan at kostnaden vert dramatisk auka. I eit breiare perspektiv inneheld likviditetsrisiko også risiko for at banken ikkje er i stand til å finansiera auke i eignelutar etter kvart som trongen for refinansiering aukar.

Sjå note 10 for vurdering av likviditetsrisiko.

Marknadssrisiko

Banken er eksponert for marknadsrisiko, som er risikoen for at verkeleg verdi av framtidige kontantstraumar knytt til finansielle instrument vil verta endra p.g.a. endringar i marknadsprisar. Marknadsrisiko er knytt til opne posisjonar i rente-, valuta og aksjeprodukt som er eksponert mot endra marknadsprisar i volatiliteten i prisar som rentesatsar, kredittspreader, valutakursar og aksjeprisar.

Sjå note 11 - 14 for vurdering av marknadsrisiko.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skuldast därlege eller feil i prosessar og system, feil som tilsette gjer, eller eksterne hendingar.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringar i eksterne forhold som marknadssituasjon eller reguleringar frå styresmaktene.

Risikoen inkluderer òg omdømmerisiko.

■ Note 6 Kreditrisiko

Kreditrisiko oppstår i hovudsak knytt til banken sin utlånsportefølje, men også knytt til banken si behaldning av obligasjoner. Banken si maksimale eksponering for kreditrisiko framgår av tabellen under.

	2014	2013
Banken si maksimale eksponering for kreditrisiko på låneengasjement		
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetjingar)	3 201 814	3 020 152
Garantiar	71 741	75 746
Unytta kreditrammer	108 933	137 717
Maksimal eksponering for kreditrisiko	3 382 488	3 233 615
Utlån til og fordringar på kundar		
Kasse- /drifts- og brukskredittar	180 260	97 592
Byggjelån	31 741	37 716
Nedbetalingslån	3 039 592	2 931 110
Sum utlån før individuelle og gruppevis nedskrivningar	3 251 593	3 066 418
Individuelle nedskrivningar på utlån, kredittar og garantiar	- 30 703	- 28 190
Gruppevis nedskrivningar	- 19 076	- 18 076
Sum netto utlån og fordringar på kundar	3 201 814	3 020 152
Garantiar overfor kundar		
Betalingsgarantiar	17 128	13 254
Kontraktsgarantiar	49 117	56 990
Anna garantiansvar	5 496	5 502
Sum garantiar	71 741	75 746

MÅLING AV KREDITTRISIKO FOR UTLÅNSPORTEFØLJEN

Næringskundar

Alle næringskundar med engasjement over 1 mill. kr vert risikoklassifisert. Klassifisering av næringskundar skjer på grunnlag av kunden si økonomiske stilling og verdi av trygd i depot. Klassifisering av økonomisk stilling skjer på grunnlag av utrekna nøkkeltal for likviditet/soliditet og rentabilitet, som tel 50% kvar.

Personkundar

Alle personkundar med engasjement over 750 000 kr vert risikoklassifisert. Risikoklassifisering skjer etter belåningsgrad og verdi av trygd i depot.

Prising av risiko

Låg risiko vert prisa lågare enn høg risiko. Dette gjeld begge kundegrupper.

Forskyvingar mellom risikogrupper gjennom året

Det har berre vore uvesentlege forskyvingar mellom risikogrupper i året.

Forventa tap i høve til forventa renteinntekter

Dei forventa årlege renteinntektene vil for kvar risikoklasse overstiga dei forventa tapa.

Utlån fordelt på risikogrupper

NÆRINGSKUNDAR 2014

Risikoklasse	KI.	Brutto utlån	Garantiar	Individuelle nedskrivingar
Låg risiko	A	328 672	53 057	550
Middels risiko	B	264 228	3 725	900
Høg risiko	C	117 906	12 526	24 550
Ikkje klassifisert		22 770	776	150
Sum		733 576	70 084	26 150

NÆRINGSKUNDAR 2013

Risikoklasse	KI.	Brutto utlån	Garantiar	Individuelle nedskrivingar
Låg risiko	A	200 649	43 626	1 050
Middels risiko	B	270 491	11 506	1 850
Høg risiko	C	147 286	16 550	21 119
Ikkje klassifisert		17 081	1 257	83
Sum		635 507	72 939	24 102

PRIVATKUNDAR 2014

Risikoklasse	KI.	Brutto utlån	Garantiar	Individuelle nedskrivingar
Låg risiko	A	1 092 735	738	1 103
Middels risiko	B	1 158 038	350	2 085
Høg risiko	C	194 837	165	733
Ikkje klassifisert		72 407	404	632
Sum		2 518 017	1 657	4 553

PRIVATKUNDAR 2013

Risikoklasse	KI.	Brutto utlån	Garantiar	Individuelle nedskrivingar
Låg risiko	A	971 206	795	72
Middels risiko	B	1 199 721	1 190	2 635
Høg risiko	C	150 078	379	703
Ikkje klassifisert		109 907	444	678
Sum		2 430 912	2 808	4 088

EIKA BOLIGKREDITT AS

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA sine formidla lån til Eika Boligkreditt AS, utgjorde 166 mill. kr pr. 31.12.2014. Tilsvarande tall pr. 31.12.2013 var 26 mill. kr. Bustadlån formidla til Eika Boligkreditt er aldri inne på banken sin eigen balanse. Dersom eit lån i EBK vert misleghelde, vil banken ta lånet inn i sin balanse. Alle lån i EBK har eit krav om å vera innanfor 60 % belåningsgrad, slik at desse låna er veldig godt sikra. Tapsrisikoen er i praksis veldig låg. Banken har heller aldri tapt på lån formidla til EBK.

■ Note 7 Utlån og garantiar fordelt på marknader

	Brutto utlån 2014	Brutto utlån 2013	Garantiar 2014	Garantiar 2013
Voss og omland	2 351 178	2 167 357	64 318	68 974
Resten av landet	900 415	899 061	7 423	6 772
Sum	3 251 593	3 066 418	71 741	75 746

UTLÅN, GARANTIAR OG MISLEGHALDNE ENGASJEMENT FORDELT PÅ NÆRINGS- OG PRIVATKUNDAR

	Nærings- kundar 2014	Nærings- kundar 2013	Privat kundar 2014	Privat kundar 2013
Brutto utlån	733 577	635 506	2 518 016	2 430 912
Garantiar	70 083	72 938	1 658	2 808
Misleghaldne engasjement	3 906	9 420	15 950	15 420
Unytta kassakreditt og liknande	59 744	73 934	49 189	63 783
Tapsutsette engasjement	56 238	65 416	10 959	13 701
Individuelle nedskrivningar	26 150	24 101	4 553	4 089

UTLÅN FORDELT PÅ NÆRINGAR

	2014	2013
Jord- og skogbruk	24 767	24 060
Industri og bergverksdrift	51 234	31 821
Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	104 441	92 884
Varehandel, hotell og restaurant	97 260	81 122
Transport og kommunikasjon	38 110	16 945
Forretningsmessig tenesteyting og eigedomsdrift	295 431	292 750
Tenesteytande næringar elles	122 334	95 924
Sum brutto utlån næring	733 577	635 506

■ Note 8 Totalt misleghaldne og andre tapsmerka engasjement

	Brutto nedskrivne engasjement		Individuelle nedskrivingar		Netto nedskrivne engasjement	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Fordelt etter sektor/næring						
Personmarknad	22 533	19 983	4 553	4 088	17 980	15 895
Primærnæring	18 567	19 781	10 750	10 750	7 817	9 031
Kraftforsyning/ bygg og anlegg	8 935	11 618	2 050	1 119	6 885	10 499
Varehandel/ restaurant og hotell	733	3 107	100	184	633	2 923
Forretningsmessig tenesteyting/eigedomsdrift	37 575	49 468	13 250	12 050	24 325	37 418
Sum	88 343	103 957	30 703	28 191	57 640	75 766

	2014	2013	2012	2011	2010
Brutto misleghaldne lån - over 90 dagar	19 856	20 434	24 506	27 528	23 581
Individuelle nedskrivingar	4 925	2 503	5 455	3 285	7 229
Netto misleghaldne lån	14 931	17 931	19 051	24 243	16 352
Andre tapsmerka engasjement	67 197	79 117	75 905	62 716	78 420
Individuelle nedskrivingar	25 778	25 687	22 201	22 530	23 199
Netto tapsutsette ikkje misleghaldne lån	41 419	53 430	53 704	40 186	55 221
Netto tapsutsette engasjement	56 350	71 361	72 755	64 429	71 573

Aldersfordeling på misleghaldne engasjement, netto etter nedskriving

	2014	2013
30 - 90 dagar	15 657	4 406
91 - 180 dagar	2 170	10 990
181 - 360 dagar	4 745	109
over 360 dagar	12 941	9 335
Sum	35 513	24 840

■ Note 9 Nedskrivingar og tap på utlån og garantiar

INDIVIDUELLE OG GRUPPEVISE NEDSKRIVINGAR PÅ UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ KUNDAR

Individuelle nedskrivingar	2014	2013
Individuelle nedskrivingar pr. 01.01	28 190	27 656
Konstaterte tap i perioden der det tidlegare er føreteke individuelle nedskrivingar	- 1 025	- 2 078
Endring individuelle nedskrivingar i perioden	2 900	6 581
Nye individuelle nedskrivingar i perioden	2 615	812
Tilbakeføring av individuelle nedskrivingar i perioden	- 1 977	- 4 781
Individuelle nedskrivingar pr. 31.12	30 703	28 190

Det er ikke føreteke individuelle nedskrivingar på utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar eller på garantiansvar.

Gruppevise nedskrivingar	2014	2013
Gruppevise nedskrivingar pr. 01.01	18 076	17 576
Endring i gruppevise nedskrivingar i perioden	1 000	500
Gruppevise nedskrivingar pr. 31.12	19 076	18 076

Reknesaksført tap på utlån	2014	2013
Endring i individuelle nedskrivingar	2 514	534
Endring i gruppevise nedskrivingar	1 000	500
Konstaterte tap som det tidlegare år er nedskrive for	1 025	2 078
Konstaterte tap i år som det tidlegare ikke er nedskrive på	4	196
Inngang på tidlegare års avskrivne tap	- 35	- 86
Sum tap på utlån og garantiar	4 508	3 222

Sum tap gjeld tap på utlån til kundar.

Forventa nivå på tap dei neste 2 åra

Banken sin kreditrisiko vert overvaka gjennom rapport over misleghaldne engasjement og jamnleg gjennomgang og vurdering av risikoklassifisering. Tapsutsette engasjement vert ekstra overvaka.

Når det gjeld framtidige tap i banken sin næringsportefølje forventar me eit tapsnivå på linje med bokført tap i år. For privatmarknaden er situasjonen den same. Av konstaterte tap i år på 1,0 mill. kr skriv 0,5 mill. kr seg frå bedriftsmarknaden. Brutto utlån fordelt på risikogruppene utgjer 23 % for næringskundar og 77 % for privatkundar. Storparten av tapsnedskrivingane som er gjort, gjeld tapsnedskrivingar i risikoklasse C, dvs. høg risiko.

■ Note 10 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i ein gitt situasjon ikkje er i stand til å refinansiera seg i tilstrekkeleg grad til at banken kan møta sine forpliktingar. Det er i hovudsak 3 tilhøve som har innverknad på likviditetsrisiko:

- 1) balansestruktur: Banken har liten skilnad i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har såleis eit lågt refinansieringsbehov.
- 2) likviditeten i marknaden: Denne er vurdert til god.
- 3) kredittdverdigheit: Kredittdverdigheit kjem til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på same nivå som bankar ein kan samanlikna seg med.

Avtalt løpetid for hovudpostar i balansen	Utan						Totalt
	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	løpetid	
Kontantar og fordringar på sentralbankar	0	0	0	0	0	71 388	71 388
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	222 017	0	0	0	0	0	222 017
Utlån til og fordringar på kundar	162 342	36 500	139 468	693 385	2 219 898	0	3 251 593
- tapsnedskrivingar	0	0	0	0	0	- 49 779	- 49 779
Obligasjoner, sertifikat og liknande	0	20 198	32 239	218 851	4 010	0	275 298
Øvrige eignelutar	0	0	0	0	5 094	258 633	263 727
Sum eignelutar	384 359	56 698	171 707	912 236	2 229 002	280 242	4 034 244
Innskot frå og gjeld til kundar	2 845 313	0	0	0	0	0	2 845 313
Obligasjonsgjeld	0	0	233 830	479 428	0	0	713 258
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	37 027	37 027
Ansvarleg lånekapital	0	0	0	0	90 768	0	90 768
Eigenkapital	0	0	0	0	0	347 878	347 878
Sum gjeld og eigenkapital	2 845 313	0	233 830	479 428	90 768	384 905	4 034 244
Netto likviditetseksponering på balansepostar	-2 460 954	56 698	- 62 123	432 808	2 138 234	- 104 663	0

■ Note 11 Renterisiko

Tidspunkt fram til avtalt/truleg endring av rentevilkår

Post i balansen pr. 31.12.2014	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3 mnd.-1 år	1-5 år	over 5 år	Utan		Sum
						renteendr.		
Kontantar og fordringar på sentralbanken	0	0	0	0	0	0	71 388	71 388
- herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	2 435	2 435
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	150 000	0	0	0	0	0	72 017	222 017
Utlån til og fordringar på kundar	0	0	0	0	0	0	3 251 593	3 251 593
Obligasjoner, sertifikat, aksjar	64 401	210 897	0	0	0	0	202 035	477 333
Øvrige eignelutar	0	0	0	0	0	0	61 692	61 692
- nedskrivingar på utlån	0	0	0	0	0	- 49 779	- 49 779	
Sum eignelutpostar	214 401	210 897	0	0	0	0	3 608 946	4 034 244
-herav i utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	2 435	2 435
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskot frå og gjeld til kundar	0	0	0	0	0	0	2 845 313	2 845 313
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	125 000	488 258	0	0	0	0	100 000	713 258
Gjenkjøp obligasjonsgjeld	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrig gjeld utan renteendring	0	0	0	0	0	0	37 027	37 027
Ansvarleg lånekapital	0	40 768	0	0	50 000	0	0	90 768
Eigenkapital	0	0	0	0	0	0	347 878	347 878
Sum gjeld og EK	125 000	529 026	0	0	50 000	3 330 218	4 034 244	
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering i balansen	89 401	- 318 129	0	0	- 50 000	278 728	0	

Post i balansen pr. 31.12.2013	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3 mnd.-1år	1-5år	over 5år	Utan renteendr.	Sum
Kontantar og fordringar på sentralbanken	0	0	0	0	0	102 942	102 942
- herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	726	726
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	0	0	0	0	0	31 352	31 352
Utlån til og fordringar på kundar	0	0	0	0	0	3 066 418	3 066 418
Obligasjoner, sertifikat, aksjar	49 401	221 036	0	0	0	51 237	321 674
Øvrige eignelutar	0	0	0	0	0	64 485	64 485
- nedskrivningar på utlån	0	0	0	0	0	- 46 266	- 46 266
Sum eignelutpostar	49 401	221 036	0	0	0	3 270 168	3 540 605
-herav i utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	726	726
Gjeld til kreditinstitusjonar	0	0	0	0	0	0	0
Innskot frå og gjeld til kundar	0	0	0	0	0	2 350 749	2 350 749
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	125 000	516 525	0	0	0	100 000	741 525
Gjenkjøp obligasjonsgjeld	0	0	0	0	0	0	0
Øvrig gjeld utan renteendring	0	0	0	0	0	35 186	35 186
Ansvarleg lånekapital	0	35 000	0	0	50 000	0	85 000
Eigenkapital	0	0	0	0	0	328 145	328 145
Sum gjeld og EK	125 000	551 525	0	0	50 000	2 814 080	3 540 605
- herav i utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering i balansen	- 75 599 - 330 489		0	0	- 50 000	456 088	0

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i samband med banken si utlåns- og innlånsverksemd. Renterisiko er eit resultat av at rentebindingstida for banken si aktiva- og passivaside ikkje er samanfallande.

Rentekjensle

Banken sin netto resultateffekt ved ei parallellforskyving av rentekurva med +1 % ville vore 1,8 mill. kr pr. 31.12.2014 mot 1,4 mill. kr ved forrige årsskifte.

Note 12 Valutarisiko

Banken har kun ein mindre kontantbeholdning på 2,4 mill. kr i samband med kjøp og sal av reisevaluta, og har elles ingen aktiva- eller passivapostar i utanlandsk valuta pr. 31.12.14.

Note 13 Kursrisiko

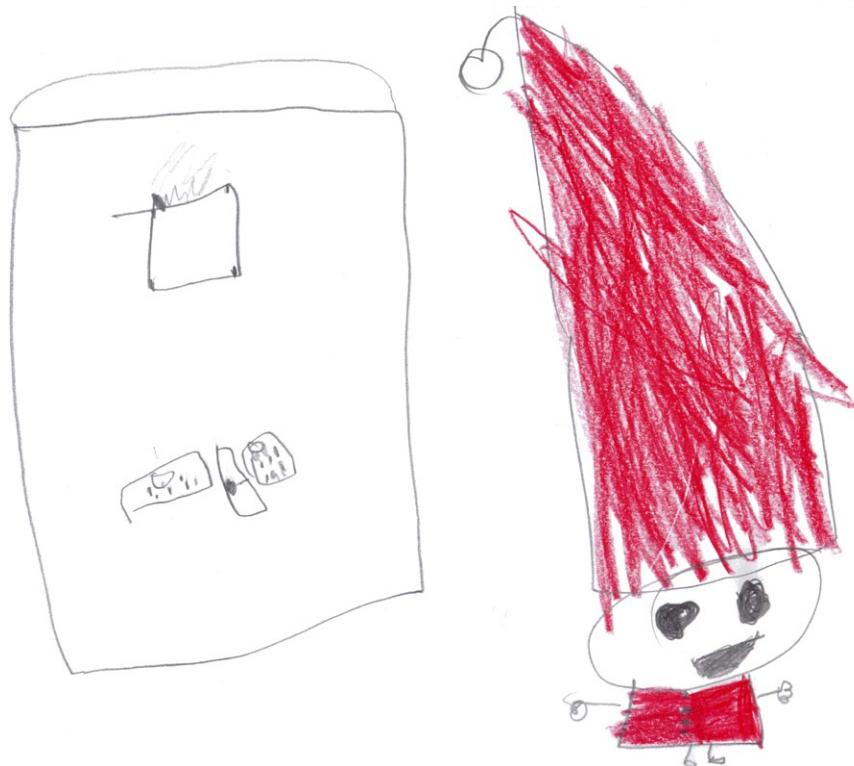
Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som kjem ved endringar i verdien på obligasjoner og eigenkapitalpapir som banken har investert i. Banken har etablert rammer for sertifikat og investeringar. Investeringar ut over ramme skal godkjennast av banken sitt styre.

Note 14 Renterisiko i utlånsporteføljen

Banken sine utlån og finansiering er i all hovudsak i flytande rente. Dette fører til ei avgrensa eksponering mot endringar i marknadsrente. Banken har for tida ikkje kundeengasjement med fast rente.

Pengbok med pengar i. Nora C.

Hedda har teikna banknissen.

■ Note 15 Netto rente- og kreditprovajonsinntekter

	2014	2013
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	1 965	1 546
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar	144 746	135 423
- Herav renteinntekter på Kasse/Drifts- og Bruksredittar	6 387	6 506
- Herav renteinntekter på Byggjelån	3 453	2 236
- Herav renteinntekter på Nedbetalingslån	134 906	126 681
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	9 594	13 829
Sum renteinntekter og liknande inntekter	156 305	150 798
Renter og liknande kostnader på gjeld til kreditinstitusjonar	500	473
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar	53 530	48 112
Renter og liknande kostnader på utstedte verdipapir	20 613	21 965
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lånekapital	4 230	4 330
Andre rentekostnader og liknande kostnader	2 009	1 973
Sum rentekostnader og liknande kostnader	80 882	76 853
Netto rente- og kreditprovajonsinntekter	75 423	73 945

■ Note 16 Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	2014	2013
Garantiprovisjon	1 339	838
Andre gebyr- og provisjonsinntekter	5 558	4 673
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	6 897	5 511
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar	2014	2013
Netto verdiendring og vinst/tap på sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	4 591	398
Netto verdiendring og vinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning	4 675	- 1 207
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta	8 877	1 291
Netto verdiendring og vinst/tap elles	- 5 768	0
Sum netto verdiendring og vinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar	12 375	482

■ Note 17 Løn og generelle administrasjonskostnader

	2014	2013
Løn	14 673	14 831
Pensjonar	1 289	1 841
Sosiale kostnader	3 794	3 682
Sum personalkostnader	19 756	20 354
Administrasjonskostnader	13 112	13 344
Sum løn og generelle administrasjonskostnader	32 868	33 698

	Banksjef	Styret	Repr. skap	Kontr.nemnd	Valnemnder
Løn og honorar	1 575	435	71	127	25
Anna godtgjersle	169	0	0	0	0

Vedtekne honorarsatsar pr. år for tillitsvalde i banken:

Styreformann	kr 120 000
Nestformann i styret	kr 80 000
Styremedlem	kr 60 000
Formann i representantskapet	kr 25 000
Medlem i representantskapet (pr. møte)	kr 1 300
Medlem i valnemnda (pr. møte)	kr 1 300
Formann i kontrollnemnda	kr 32 000
Medlem i kontrollnemnda	kr 25 000

Banksjef har avtalt pensjonsalder på 65 år, med avtale om sluttkompensasjon på 0,5 mill. kr. Banksjef har innskotbasert pensjonsyting på lik linje med dei andre tilsette i banken. Utanom dette er det ikkje noko anna form for særskilt vederlag ved opphør eller endring av tilsetjingstilhøve til banksjef eller til formann i styret, og det er heller ikkje avtalt spesielle former for bonus, overskotsdeling, opsjonar eller liknande til fordel for desse.

Banken har ikkje inngått avtalar med tilsette eller tillitsvalde knytt til teikningsrettar, opsjonar eller tilsvarannde rettar til kjøp eller sal av aksjar.

Antal årsverk i banken pr. 31.12	21,8
Kostnader til rentesubsidiering av lån til tilsette i rekneskapsåret	152

■ Note 18 Andre driftkostnader

	2014	2013
Driftskostnader faste eigedomar	1 404	1 288
Andre driftskostnader	3 110	2 909
Sum andre driftskostnader	4 514	4 197

Godtgjersle til ekstern revisor (inkl. meirverdiavgift)

Lovpålagd revisjon	435	373
Andre attestasjonstenester	56	87

Hedda ville kjøpt seg
hest for sparepengane.

■ Note 19 Skatt på ordinært resultat

Utrekning av betalbar inntektskatt

	2014	2013	2012
Resultat før skattekostnad	44 475	30 203	27 849
Permanente skilnader	- 5 942	- 3 309	- 2 278
Endring i mellombelte skilnader	- 3 967	548	1 946
Sum skattegrunnlag	34 566	27 442	27 517
 Betalbar skatt	 9 333	 7 684	 7 705

Årets skattekostnad

Betalbar inntektskatt	9 333	7 684	7 705
For lite avsett skatt forrige år	36	0	- 8
Endring utsett skatt	1 113	- 273	- 705
Sum årets skattekostnad	10 482	7 411	6 992

Spesifikasjon av grunnlag for utsett skattefordel / utsett skatt:

	31.12.14	31.12.13	Endring
Skilnader som kan utliknast			
Obligasjoner	- 10 587	1 474	12 061
Valutagevinst	1 718	490	- 1 228
Verdiregulering aksjer utanfør EØS	- 4	- 175	- 171
Anleggsmidler	14 835	15 403	568
Avsetting til kostnader	- 1 265	- 725	540
Ansvarleg lån og obligasjonsgjeld	- 5 981	- 213	5 768
Finansielle derivat	5 781	- 160	- 5 941
Sum skattekostnad	4 497	16 094	11 597
Utsett skatt, 27%	1 214	4 345	- 3 131

Skilnader som ikke kan utliknast

Pensjonsytingar	- 3 115	- 6 720	- 3 605
Prinsippendring ny utlånsføresegn	0	0	0
Utsett skattefordel, 27%	- 3 115	- 6 720	- 3 605
Netto utsett skatt	373	2 531	- 2 158

Total endring utsett skatteplikt

Direkte balanseført	3 271
Total endring utsett skatteplikt som er resultatført	1 113

■ Note 20 Kategoriar av finansielle instrument

		Finansielle intrument til verkeleg verdi over resultatet				
2014		Trading	Bestemt rekneskaps-ført til verkeleg verdi	Finansielle eignelutar tilgjengelig for sal	Finansielle investeringar som skal haldast til forfall	Finansielle eignelutar og gjeld vurdert til amortisert kost*
Eignelutar						Totalt
Kontantar og fordringar på sentralbankar	0	0	0	0	71 388	71 388
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	0	0	0	0	222 017	222 017
Utlån til og fordringar på kundar	0	0	0	0	3 201 814	3 201 814
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	0	0	275 298	0	0	275 298
Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning	168 958	0	33 077	0	0	202 035
Utsett skattefordel	0	0	0	0	0	0
Finansielle derivat / immaterielle eignelutar	0	5 781	0	0	11 998	17 779
Varige driftsmidlar	0	0	0	0	35 703	35 703
Forskotsbetalte ikkje påløpne kostnader og og ikkje mottekne inntekter	0	0	0	0	6 605	6 605
Opptente ikkje mottekne inntekter	0	0	0	0	1 605	1 605
Sum eignelutar	168 958	5 781	308 375	0	3 551 130	4 034 244
Gjeld og eigenkapital						
Gjeld til kreditinstitusjonar	0	0	0	0	0	0
Innskot frå og gjeld til kundar	0	0	0	0	2 845 313	2 845 313
Gjeld ved utskriving av verdipapir	0	0	0	0	713 258	713 258
Finansielle derivat	0	0	0	0	0	0
Anna gjeld	0	0	0	0	23 848	23 848
Påløpne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter	0	0	0	0	9 797	9 797
Avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar	0	0	0	0	3 382	3 382
Ansvarleg lånekapital	0	40 768	0	0	50 000	90 768
Sum gjeld	0	40 768	0	0	3 645 598	3 686 366
Sum eigenkapital	0	0	0	0	347 878	347 878
Sum gjeld og eigenkapital	0	40 768	0	0	3 993 476	4 034 244
2013						
Eignelutar						
Kontantar og fordringar på sentralbankar	0	0	0	0	102 942	102 942
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	0	0	0	0	31 352	31 352
Utlån til og fordringar på kundar	0	0	0	0	3 020 152	3 020 152
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning	0	0	270 437	0	0	270 437
Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning	15 173	0	36 064	0	0	51 237
Utsett skattefordel	0	0	0	0	0	0
Finansielle derivat / immaterielle eignelutar	0	514	0	0	15 997	16 511
Varige driftsmidlar	0	0	0	0	37 865	37 865
Forskotsbetalte ikkje påløpne kostnader og ikkje mottekne inntekter	0	0	0	0	2 604	2 604
Opptente ikkje mottekene inntekter	0	0	0	0	7 505	7 505
Sum eignelutar	15 173	514	306 501	0	3 218 417	3 540 605
Gjeld og eigenkapital						
Innskot frå og gjeld til kundar	0	0	0	0	2 350 749	2 350 749
Gjeld ved utskriving av verdipapir	0	0	0	0	741 525	741 525
Finansielle derivat	0	674	0	0	0	674
Anna gjeld	0	0	0	0	15 791	15 791
Påløpne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter	0	0	0	0	9 552	9 552
Avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar	0	0	0	0	9 169	9 169
Ansvarleg lånekapital	0	35 000	0	0	50 000	85 000
Sum gjeld	0	35 674	0	0	3 176 786	3 212 460
Sum eigenkapital	0	0	0	0	328 145	328 145
Sum gjeld og eigenkapital	0	35 674	0	0	3 504 931	3 540 605

* Inkluderer sikra gjeld

■ Note 21 Verkeleg verdi på finansielle instrument

Verkeleg verdi og bokført verdi av finansielle eignelutar og skyldnader

	31.12.14		31.12.13	
	Bokført verdi	Verkeleg verdi	Bokført verdi	Verkeleg verdi
Eignelutar bokført til verkeleg verdi				
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal				
aksjar	33 077	33 077	36 064	36 064
sertifikat og obligasjonar	275 298	275 298	270 437	270 437
Finansielle eignelutar som er øyremerka til verkeleg verdi over resultatutlån til verkeleg verdi	0	0	0	0
aksjar	0	0	0	0
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Finansielle eignelutar haldne for omsetning				
derivat	0	0	0	0
aksjar	168 958	168 958	15 173	15 173
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Rentebytteavtalar som vert brukt som sikring	5 094	5 094	0	0
Valutaterminkontraktar som vert brukt som sikring	0	0	0	0
Skyldnader bokført til amortisert kost				
Kontantar og kontantekvivalentar	71 388	71 388	102 942	102 942
Utlån til og fordringar på kreditteinstitusjonar	222 017	222 017	31 352	31 352
Utlån og fordringar	3 201 814	3 201 814	3 020 152	3 020 152
Forskotsbetalte og opprente inntekter og andre eignelutar	8 210	8 210	10 109	10 109
Skyldnader bokført til verkeleg verdi				
Rentebytteavtalar som vert brukt som sikring	0	0	674	674
Valutaterminkontraktar som vert brukt som sikring	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld som er øyremerka til verkeleg verdi over resultatet	40 768	40 768	35 000	35 000
Gjeld, halden for omsetning	0	0	0	0
Skyldnader bokført til amortisert kost				
Gjeld til kreditteinstitusjonar	0	0	0	0
Inniskot	2 845 313	2 845 313	2 350 749	2 350 749
Verdipapirgjeld	713 258	713 258	741 525	741 525
Ansvarleg lånekapital	50 000	50 000	50 000	50 000

Ola har teinka bankbygningen og banksjefen.

Tabellen nedanfor viser ein analyse av finansielle instrument bokført til verkeleg verdi etter verdettingsmetode.

Dei ulike nivåa er definert som følgjer:

- Nivå 1: Verkeleg verdi vert målt ved bruk av kvoterte prisar frå aktive marknader for identiske finansielle eignelutar.
- Nivå 2: Verkeleg verdi vert målt ved bruk av anna observerbar informasjon enn den som er nyttå på nivå 1.
- Nivå 3: Verkeleg verdi vert målt ved bruk av informasjon som ikkje baserer seg på observerbare marknadsdata.

31.12.14	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal				
aksjar	0	0	33 077	33 077
sertifikat og obligasjonar	0	275 298	0	275 298
Finansielle eignelutar som er øyremerka til verkeleg verdi over resultat				
utlån til verkeleg verdi	0	0	0	0
aksjar	0	0	0	0
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Finansielle eignelutar haldne for omsetning				
derivat	0	0	0	0
aksjar	168 958	0	0	168 958
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Derivative finansielle eignelutar	0	5 094	0	5 094
Finansielle skyldnadnar som er øyremerka til verkeleg verdi over resultat	0	40 768	0	40 768

31.12.13	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal				
aksjar	0	0	36 064	36 064
sertifikat og obligasjonar	0	270 437	0	270 437
Finansielle eignelutar som er øyremerka til verkeleg verdi over resultat				
utlån til verkeleg verdi	0	0	0	0
aksjar	0	0	0	0
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Finansielle eignelutar haldne for omsetning				
derivat	0	0	0	0
aksjar	15 173	0	0	15 173
sertifikat og obligasjonar	0	0	0	0
Derivative finansielle eignelutar	0	35 000	0	35 000
Finansielle skyldnadnar som er øyremerka til verkeleg verdi over resultat	0	0	514	514

Nedanfor forklarer vi prinsippa som ligg til grunn for å fastsetja verkeleg verdi for finansielle instrument i kategori 2 og 3, dvs. der observerbare marknadsprisar ikkje er nyttå.

Finansielle instrument klassifisert i nivå 2

Sertifikat og obligasjonar

Sertifikat og obligasjonar er verdsett til marknadsverdi basert på innhenta informasjon frå meklarar av obligasjonar i marknaden. Verdsetting av obligasjonar og sertifikat blir rekna basert på meklaren sitt beste skjøn med omsyn til omsetningskurs på balansedagen.

Aksjar og aksjefond

Verkeleg verdi på investeringar i verdipapirfond er basert på observerbare verdiar på dei underligjande plasseringane.

Finansielle derivat

Finansielle derivat er verdsett til marknadsverdi basert på innhenta informasjon frå seljar av det finansielle derivatet.

Marknadsverdien blir rekna med grunnlag i den midtpriis det einskilde meklarføretak fastset basert på aktuelle kursar i marknaden på rapporteringstidspunktet.

■ Note 22 Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning

2014	Kost-pris	Verkeleg verdi	Bokført verdi	Gjennomsn. effektiv rente
Obligasjonsportefølje				
Stat / statsgaranterte	25 107	25 185	25 185	1,87 %
Kommune / fylke	48 037	48 037	48 037	1,73 %
Bank og finans	69 055	69 070	69 070	2,78 %
Obligasjonar med fortrinsrett	102 282	102 779	102 779	2,16 %
Utstedt av andre	39 686	30 227	30 227	3,87 %
Sum obligasjonsportefølje	284 167	275 298	275 298	2,40 %
Herav børsnoterte verdipapir	284 167	275 298	275 298	2,40 %

2013

Obligasjonsportefølje	Kost-pris	Verkeleg verdi	Bokført verdi	Gjennomsn. effektiv rente
Stat / statsgaranterte	0	0	0	0,00 %
Kommune / fylke	0	0	0	0,00 %
Bank og finans	40 331	40 674	40 674	3,87 %
Obligasjonar med fortrinsrett	69 998	70 310	70 310	2,49 %
Utstedt av andre	158 144	159 453	159 453	6,36 %
Sum obligasjonsportefølje	268 473	270 437	270 437	4,98 %
Herav børsnoterte verdipapir	268 473	270 437	270 437	4,98 %

Banken sine obligasjonar er klassifisert som "tilgjengeleg for sal, med verdiendring over eigenkapitalen".

Obligasjonsporteføljen er verdsett til verkeleg verdi og løpende endring i verdiane vert bokført over eigenkapitalen og vist i "totalresultatet" som "endring på finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal".

Realisert vinst/tap ved sal av obligasjonar vert resultatført.

Gjennomsnittleg effektiv rente er rekna ut frå innbetalte renter i løpet av året sett i høve til gjennomsnittleg bokført verdi av porteføljen.

*Lucas har teinka seg sjølv
og sparegrisen sin.*

■ Note 23 Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning

					2014
Aksjar, eigenkapitalbevis og fondsandalar som inngår i handelsporteføljen					168 958
Aksjar, eigenkapitalbevis og fondsandalar som er anleggsmidlar					33 077
Sum aksjar, eigenkapitalbevis og fondsandalar					202 035
Aksjar, eigenkapitalbevis og fondsandalar	Tal aksjar	Eigarandel i prosent	Kost- pris	Verkeleg verdi	Bokført verdi
Aksjar - handelsportefølje					
Tanker Investment LTD	5 128	0,0000	398	403	403
Selvåg Bygg AS	25 000	0,0267	500	503	503
Sum børsnoterte aksjar			898	906	906
Eigenkapitalbevis - handelsportefølje					
Indre Sogn Sparebank	2 600	0,8221	402	184	184
Sparebanken NordNorge	240	0,0003	6	9	9
Skue Sparebank	1 900	0,3333	200	139	139
Totens Sparebank	10 000	0,1633	628	770	770
Sum eigenkapitalbevis			1 236	1 102	1 102
Sum aksjar og eigenkapitalbevis			2 134	2 008	2 008
Aksjefond - handelsportefølje					
Skagen Vekst	542	-	1 000	999	999
Skagen Global	794	-	1 000	1 001	1 001
Skagen KonTiki	1 461	-	1 000	1 004	1 004
Eika Spar	316	-	1 500	1 497	1 497
Eika Global	1 160	-	1 500	1 503	1 503
Sum aksjefond			6 000	6 004	6 004
Rentefond					
Eika Kredit	38 385	-	40 000	39 919	39 919
Eika Sparebank	68 445	-	70 000	70 656	70 656
Eika Pengemarked	48 358	-	50 000	50 371	50 371
Sum aksjefond			160 000	160 946	160 946
Sum handelsportefølje aksjar og fond			168 134	168 958	168 958
Aksjar som er anleggsmidlar					
Diverse aksjar			28 398	33 091	33 077
Sum aksjar som er anleggsmidlar			28 398	33 091	33 077
Herav børsnoterte verdipapir			144	376	376
Sum aksjar, andelar og eigenkapitalbevis			196 532	202 049	202 035

BEHALDNINGSENDRINGER AKSJAR OG ANDELAR SOM ER ANLEGGSMIDLAR

		2014
Inngående balanse pr. 01.01		36 064
Tilgang		1 642
Avgang		- 6 484
Reklassifisering		0
Verdiendring i år		1 855
Utgående balanse pr. 31.12		33 077

Handelsportefølje av aksjar, eigenkapitalbevis og aksjefond er klassifisert som "tradingportefølje" og bokført til verkeleg verdi. Verdiendringar vert resultatført.

Anleggsaksjar er klassifisert som "tilgjengeleg for sal, med verdiendring over eigenkapitalen".

Anleggsaksjane er verdsett til verkeleg verdi og løpende endring i verdiane vert bokført over eigenkapitalen og vist i "totalresultatet" som "endring på finansielle eignelutar tilgjengeleg for sal".

Realisert vinst/tap ved sal av anleggsaksjar vert resultatført.

■ Note 24 Finansielle derivat

Banken har i kraft av sin eigarposisjon på 0,40% i Eksportfinans ASA vore med saman med alle dei andre eigarane om å garantera for Eksportfinans ASA sitt underskot på inntil 5 mrd. kr i deira likviditetsportefølje. Banken sin totale garanti overfor Eksportfinans ASA i denne samanheng er 2,2 mill. kr eller 0,045% av det totale garantikonsortiet.

Ved utgangen av 2014 er den negative verdien i den garanterte likviditetsporteføljen kome ned i 0,8 mrd. kr, der banken sin andel er rekna til 0,3 mill. kr. Sidan garantiavtalen vart inngått, har banken sin andel av den negative verdien i likviditetsporteføljen blitt redusert med 0,7 mill. kr, noko som er bokført som finansielt derivat under immaterielle eignelutar.

Ved opptak av evigvarande ansvarleg lånekapital i 2010 på 35 mill. kr til fast rente på 8,15% i 10 år, inngjekk banken ein renteswap avtale på 3 mnd NIBOR + 3,90% som rentesikring. Verdiendringa i 2014 på 5,7 mill. kr er inntektsført og er i balansen ført som finansielt derivat. Den store verdiendringa i år skuldast at derivatet tidlegare har vore for lågt vurdert. Effekten av verdiendringa vert motverka av at fondsobligasjonen er bokført til verkeleg verdi, sjå note 29.

■ Note 25 Varige driftsmidlar

	Udstyr og transportm.	Fast eigedom	Immaterielle eignelutar	Sum
Kostpris pr. 01.01.13	10 294	42 850	23 716	76 860
Tilgang	1 012	1 903	0	2 915
Avgang til kostpris	- 589	0	0	- 589
Utrangeret til kostpris	- 3 998	- 13	0	- 4 011
Kostpris pr. 31.12.13	6 719	44 740	23 716	75 175
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.13	3 459	10 135	7 719	21 313
Bokført verdi pr. 31.12.13	3 260	34 605	15 997	53 862
 Kostpris pr. 01.01.14	6 719	44 740	23 716	75 175
Tilgang	291	476	0	767
Avgang til kostpris	- 125	0	0	- 125
Utrangert til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.14	6 885	45 216	23 716	75 817
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.14	3 924	12 474	11 718	28 116
Bokført verdi pr. 31.12.14	2 961	32 742	11 998	47 701
 Avskrivningar 2013	565	2 031	4 003	6 599
Avskrivningar 2014	590	2 339	3 999	6 928
Avskrivningsprosent	10% - 33%	5% - 10%	20%	

I samband med overgang til IFRS er overgangsregel om bruk av marknadsverdi som ny kostpris på implementerings-tidspunktet brukt for bygningen. Bygningen er verdsett til verkelig verdi i samband med ekstern takst pr. 01.01.10. Dette medførte ein auke på 19,8 mill. kr av banken sin eigenkapital. Utsett skatt er avsett med 27% av det oppregulerte beløpet.

■ Note 26 Forskotsbetalte, ikkje påløpne kostnader og opptente, ikkje mottekne inntekter

	2014	2013
Opptente, ikkje mottekne inntekter	6 605	7 506
Andre forskotsbetalte, ikkje påløpne kostnader	1 605	2 603
Sum forskotsbetalte, ikkje påløpne kostnader og opptente, ikkje mottekne inntekter	8 210	10 109

■ Note 27 Innskot frå og gjeld til kundar og kreditinstitusjonar

	2014	2013
Gjeld til kreditinstitusjonar med avtalt løpetid	0	0
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid	2 752 314	2 275 554
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid	92 999	75 195
Sertifikatgjeld	100 000	100 000
Obligasjonskjeld	613 258	641 524

Sertifikatgjelta forfell 27.03.15.

Av obligasjonsgjelta forfell 135 mill. kr den 19.03.15, 125 mill. kr 14.01.16, 125 mill. kr den 09.09.16, 175 mill. kr den 22.05.17 og 50 mill. kr den 28.08.19.

Banken har ikkje innskot og gjeld til kundar i utanlandsk valuta.

■ Note 28 Avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar

	2014	2013
Pensjonsforplikting	3 009	6 638
Utsett skatt	373	2 531
Sum avsetjingar for påløpne kostnader og forpliktingar	3 382	9 169

Styret i banken vedtok hausten 2008 at alle tilsette i banken som pr. 01.01.09 var under 60 år skulle gå over frå yttingsbasert til innskotsbasert pensjon.

Alle tilsette som var i denne ordninga vil no ved årsskiftet vera pensjonistar. Banken overfører difor restane av den gamle yttingsbaserte ordninga til Storebrand Livsforsikring, og har difor ikkje lengre rekneskapsførte pensjonsplikter som gjeld denne. Resten av avsetjinga gjeld førtidspensjonsordning for tidlegare banksjef, som skal utbetalast årleg fram til endeleg pensjonsalder og restkostnader gamal AFP-ordning som kjem til betaling i 2015.

Den innskotsbaserte ordninga for alle tilsette i arbeid stettar krava i lov om obligatorisk tenestepensjon.

I staden for den avvikla AFP-ordninga er det etablert ei ny AFP-ordning. Den nye ordninga er i motsetnad til gamal ordning ikkje ei førtidspensjonsordning, men ei ordning som gjev den tilsette eit livslangt tillegg til ordinær pensjon. Dei tilsette kan velja å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gjev ytterleger opptening ved arbeid fram til ein fyller 70 år. Den nye AFP-ordninga er ei yttingsbasert fleirføretaksordning, og vert finansiert ved årleg premie fastsett som ein prosent av løn. Førebels ligg det ikkje føre påliteleg måling og allokering av pensjonsplikt og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig vert ordninga difor handsama som ei innskotsbasert pensjonsordning. Løpende premiebetalingar vert kostnadsført, og det vert ikkje føreteke nokon avsetjingar i rekneskapen av framtidig pensjonsplikt. Ordninga inneheld ingen fondsoppbygging, og det vert difor rekna med at premienivået vil auka i åra som kjem.

Pensjonskostnader i året	2014	2013
Noverdi av pensjonar opptent i perioden	0	2 516
Rentekostnader av påløpne forpliktingar	- 96	305
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	0	- 243
Netto pensjonskostnader i året	- 96	2 578
Løpende kostnader ny AFP	172	182
Avsett restkostnad gamal AFP-ordning	49	0
Premiebetaling ny innskotsordning	826	837
Resultatførte aktuarieelle tap	338	- 1 756
Netto pensjonskostnader	1 289	1 841

Sikra og usikra pensjonsforplikting	Sikra	Usikra
Avsett framtidige pensjonytingar	0	- 2 637
Pensjonsmidlar (til marknadsverdi)	0	0
Netto pensjonsmidlar	0	- 2 637
Ikkje resultatførte estimataavvik	0	0
Arbeidsgjevaravgift	0	- 372
Balanseført pensjonsforplikting	0	- 3 009

■ Note 29 Ansvarleg lånekapital

Forfall 12.05.20, NOK NIBOR + 2,55% justering kvartalsvis, Call 12.05.15
Evigvarande, NOK 8,15% fram til Call 12.05.20

	2014	2013
	50 000	50 000
	40 768	35 000

Fastrenta på den evigvarande fondsobligasjonen er sikra med ein renteswap på 3 mnd NIBOR + 3,9%. Sjå note 24.
Fondsobligasjonen er bokført til sist kjende omsette børskurs på 116,48 ved årsskiftet.

■ Note 30 Eigenkapital

Banken sin aksjekapital på 9 500 000 kr består av 1 900 000 aksjar à 5 kr pr. aksje.

Banken sine vedtekter § 2-2, 3. lekk har følgjande reglar om maksimum eigarandel:

"Ingen kan eiga meir enn 10% av aksjekapitalen i banken".

I tillegg har banken sine vedtekter §8-6 følgjande reglar om røysterett:

"I generalforsamlinga kan ingen røysta for meir enn ein tidel av alle aksjar med røysterett eller gje fleire røyster enn ein femdel av dei røystene som er representerte på generalforsamlinga. Likt med aksjeeigarane sine eigne aksjar skal ein rekna aksjar som er eigde av personar, selskap eller andre som står i eit slikt forhold til aksjeeigaren som nemnt i finansinstitusjonslova § 2-6.

I tillegg er røysteretten i generalforsamlinga avgrensa slik:

- 1 - 200 aksjar gjev 1 røyst
- 201 - 400 aksjar gjev 2 røyster
- 401 - 800 aksjar gjev 3 røyster
- 801 - 2 000 aksjar gjev 4 røyster

Fleire enn 2 000 aksjar gjev 5 røyster som er det høgste røystetal nokon kan ha".

AKSJONÆRAR SOM EIG MEIR ENN 1% AV AKSJANE I BANKEN

	Antal aksjar	Eigarandel
Sparebanken Vest	189 980	10,00 %
Voss Sparebank	189 980	10,00 %
Sparebanken Øst	155 020	8,16 %
MP Pensjon	81 600	4,29 %
August Ringvold Agenturer	37 080	1,95 %
Narheim Invest AS	26 920	1,42 %
Skogsborg AS	20 440	1,08 %
Joh. Rasmussen & Racine AS	20 000	1,05 %

AKSJAR EIGD AV TILLITSVALDE OG PERSONLEG NÆRSTÅANDE AV DESSE

Styremedlemer

Gjøstein, Dagfinn	4 820
Lødemel, Jorunn	120
Kvarekvål, Stein	100
Sølvberg, Johanna R.	62
Tennebekk, Åse-Karin	1 080

Representantskapet og kontrollnemnda

Almenningen, Ole Erik	620	Lemme, Lars Even	5 460
Bjørke, Arnstein	17 380	Mokleiv, Eli	385
Bondevik, Kari Sætren	120	Mørkve, Egil	220
Eide, Aud	1 060	Reime, Hildegunn	220
Fosse, Bjarne	1 240	Røthe, Randi Kirsten Flatlandsmo	1 400
Hefte, Maritha	280	Røynstrand, Magne	480
Kvarme, Irene	740	Skogseid, Ingjerd	2 660
Gjelland, Guro Sofie	40	Sekse, Liv	320
Lahlum, Katrhine Løno	80	Tveit, Steinar	100

■ Note 31 Garantiar

	2014	2013
Betalingsgarantiar	17 128	13 254
Kontraktsgarantiar	49 117	56 990
Andre garantiar	5 496	5 502
Sum garantiar overfor kundar	71 741	75 746
Garantiar Eika Boligkreditt	51 105	0
Sum garantiar	122 846	75 746

Rammeavtale med Eika Boligkreditt AS

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA har ei plikt til å kjøpe obligasjonar tilsvarende sin relative bruk dersom Eika Boligkreditt AS ut frå likviditetssituasjonen sin har behov for dette. Pr. 31.12.2014 utgjer denne forpliktinga 0 kr.

Voss Veksel- og Landmandsbank ASA har garantiar overfor Eika Boligkreditt på i alt 51,1 mill. kr pr. 31.12.14. Desse garantiane består av tre typar:

- Saksgaranti: Her vert det garanert for utbetalt lånebeløp i perioden frå førespurnad om utbetaling er gjeve, til all dokumentasjon rundt trygd m.m. er kontrollert og stadfesta av depot.
- Tapsgaranti: Her vert det garanert for andel av låna som overstig 50 % belåningsgrad, i tillegg til eit minimumsbeløp på kr 25 000 pr lån.
- Garantiramme: Her vert det garanert for 1 % av total utlånsportefølje formidla gjennom banken.

For desse 3 garantiane mottek banken ein årleg provisjon. Garantiavtalane er standardavtalar for alle eigarbankane i EBK.

■ Note 32 Resultat og utbytte pr. aksje

Aksjeeigarane sin andel av resultatet er rekna som resultat etter skatt delt på gjennomsnittleg antall aksjar i rekne-skapsåret. Det ligg ikkje føre opsjonsavtalar knytt til aksjane, slik at utvatna resultat er likt med resultat pr. aksje.

	2014	2013
Resultat pr. aksje. (tal for 2013 er omrekna etter splitt)	17,86	12,00

Føreslått utbytte vert ikkje ført ut av banken sin eigenkapital før formelt vedtak er fatta i generalforsamlinga. Føreslått utbytte utgjer 5 kr pr. aksje.

	2014	2013
Føreslått utbytte	9 500	5 035

■ Note 33 Hendingar etter balansedagen

Det er ikkje kome fram informasjon om vesentlege tilhøve som var inntreft eller førelåg allereie på balansedagen 31.12. 2014, og fram til styret si endelege handsaming av rekneskapen 17.02.2015.

■ Note 34 Transaksjonar med nærmiljøpartar

Det føreligg ingen transaksjonar med nærmiljøpartar som har hatt vesentleg innverknad på verksemda si stilling eller resultat i løpet av rekneskapsåret.

STADFESTING FRÅ STYRET OG BANKSJEF

Me stadfestar at banken sin årsrekneskap for 2014 etter vår beste meining er utarbeida i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar, og at opplysingane i rekneskapen gjev eit rettvisande bilet av banken sine eignelutar, gjeld, finansielle stilling og resultat som heilskap.

Styret si årsmelding gjev rettvisande oversikt over utviklinga, resultatet og stillinga til banken saman med ei utgreiing av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorane banken står overfor.

Voss, 17. februar 2015

Jorunn Lødemel
Styreformann

Nils T. Ringheim

Johanna R. Sølvberg

Åse-Karin Tennebekk

Dagfinn Gjøstein

Einar Larsen
Banksjef

MELDING FRÅ KONTROLLNEMNDA

Kontrollnemnda har i 2014 føreteke dei kontrollane som nemnda er pålagde etter instruks og gjeldande lover.

Banken sine utlån og pengeplasseringar er kritisk vurdert.

Styreprotokollen, overtrekksslistene og listene over misleghaldne lån er gjennomgått.

Kontrollnemnda har gått gjennom årsmeldinga frå styret, årsrekneskapen og revisjonsmeldinga. Ein har ikkje noko å merka, og vil råda til at rekneskapen for 2014 vert godkjend slik den er oppsett av styret.

Voss, den 20. februar 2015

Kari Sætren Bondevik
Formann

Steinar Tveit

Nils Arve Tveit

MELDING FRÅ REPRESENTANTSKAPET

Rekneskapen for 2014 har vore handsama i representantskapsmøte den 4. mars 2015 saman med årsmelding frå styret, revisjonsmelding og melding frå kontrollnemnda.

Representantskapet rår til overfor årsmøtet at:

- rekneskapen for 2014 vert godkjent, og overskotet nyttar slik som styret gjer framlegg om.
- 5 kr pr. aksje i utbytte vert å betala ut til dei som står registrert som aksjeeigarar i banken pr. 22. april 2015.

Voss, 4. mars 2015

Lars Even Lemme
formann

MELDINGAR

Til representantskapet og generalforsamlinga
VOSS VEKSEL- OG LANDMANDSBANK ASA

MELDING FRÅ REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Me har revidert årsrekneskapen for VOSS VEKSEL- OG LANDMANDSBANK ASA som viser eit totaloverskot på kr 24 707 224. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2014, oppstilling over totalresultatet, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoен, og ei skildring av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Styret og banksjef sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og banksjef er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir eit rettvisande bilet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU, og for slik intern kontroll som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følge av misleg framferd eller feil.

Revisors oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gje uttrykk for ei meinung om denne årsrekneskapen. Me har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisionsstandardane krev at me etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å få tilfredsstillande tryggleik for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for tala og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisors skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tar revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapet si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir eit rettvisande bilet. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meinung om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Me meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Me meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit rettvisande bilet av den finansielle stillinga til VOSS VEKSEL- OG LANDMANDSBANK ASA per 31. desember 2014 og av resultata og kontantstraumar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoens i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsette av EU.

Uttale om andre tilhøve

Konklusjon om årsmeldinga og utgreiing om føretaksstyring og samfunnsansvar
Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner me at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen og utgreiing om føretaksstyring og samfunnsansvar, føresetnaden om at drifta skal halde fram, og framlegget om bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar me har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", meiner me at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Voss, 20. februar 2015

Åse Steen-Olsen
Statsautorisert revisor

REPRESENTANTSKAPET

REPRESENTANTAR FOR AKSJONÆRANE:

Medlemer:

- Ingeniør Ole Erik Almenningen, Voss
- * Forleggar Arnstein Bjørke, Bergen
- Butikksjef Aud Eide, Voss
- * Pensionist Bjarne Fosse, Voss
- Gardbrukar Guro Sofie Gjelland, Voss
- Økonom Kathrine Løno Lahlum, Voss
- * Gardbrukar Lars Even Lemme, Voss
- Driftssjef Egil Mørkve, Voss
- * Bioingeniør Randi Kirsten Flatlandsmo Røthe, Voss
- Lærar Magne Røynstrand, Granvin
- * Dr.scient. Ingjerd Skogseid, Voss

Varamedlemer i prioritert rekkefølge:

- Marknadskonsulent Aud Almenningen, Modalen
- Salskar Frode Horvik, Voss
- Dagleg leiar Torgunn Hegland, Voss
- Rådgjevar Kjell Arne Lid, Voss
- Kontormedarbeidar Perline Dugstad Vivås, Voss
- Sivilingeniør Sigbjørn Ohnstad, Bergen

REPRESENTANTAR FOR DEI TILSETTE:

Medlemer:

- Kunderådgjevar Maritha Hefte, Voss
- Kunderådgjevar Irene Kvarme, Vossestrand
- Senior bedriftsrådgjevar Eli Mokleiv, Voss
- Kundehandsamar Liv Sekse, Voss

Varamedlemer i prioritert rekkefølge:

- Avdelingsleiar Øystein Bauge, Voss
- Kunderådgjevar Olborg Brekke, Voss
- Kunderådgjevar Jon Sindre Rødland, Voss
- Kunderådgjevar Damir Kovac, Voss

FORMANN I REPRESENTANTSkapet:

- * Gardbrukar Lars Even Lemme, Voss

VARAFORMANN I REPRESENTANTSkapet:

- * Dr.scient. Ingjerd Skogseid, Voss

STYRET

Medlemer:

- Adjunkt Jorunn Lødemel, Voss, formann
- * Dagleg leiar Stein Kvarekvål, Skulestadmo, nestformann
- * Gardbrukar Dagfinn K. Gjøstein, Skulestadmo
- Næringsdrivande Åse-Karin Tennebekk, Voss
- Senior kunderådgjevar Johanna R. Sølvberg, Voss
(representant for dei tilsette)

Varamedlemer i prioritert rekkefølge:

- Dagleg leiar Nils T. Ringheim, Voss
- Dagleg leiar Ingrid Kløve-Graue, Voss
- Kunderådgjevar Solfrid Dagestad, Voss
(vararepresentant for dei tilsette)

KONTROLLNEMNDA

Medlemer:

- Jurist Kari Sætren Bondevik, Voss, formann
- Autorisert rekneskapsførar Steinar Tveit, Voss
- Jurist Hildegunn Reime, Bergen

Varamedlemer i prioritert rekkefølge:

- Jurist Nils Arve Tveit, Voss
- Apotekar Eli Bjørke Hellerslien, Voss

Tillitsvalde som er merkte med * står på val i 2015

Valnemnd for generalforsamling: Anders Ullestад (formann), Astrid Kløve-Graue, Olav Loven

Takk til alle i Stjerneskot frå Regnbogen Natur- og Kulturbarnehage som teikna for oss:

Anna Aurora Steine, Hedda S. Græe, Eire Marie Wernberg-Weltzien, Vegard Hemre, Guri K. Ringheim, Nora M. Carlisle, Sirita Laupsa, Lucas H. Øvsthus, Mari Stokken, Aksel L. Haugo, Ola Ygre, Oda E. Bryn, Elise T. Østervold, Abdullahi Hassan, Synva Kvitne, Elise M. Bjørke, June Abril H. Kvalnes, Nora Ahmed.

1. rad frå venstre: Abdullahi, Hedda, Anna Aurora, Sirita, Eire Marie, Elise M. B., Synva og Ola
2. rad frå venstre: Aksel, Vegard, Elise T. Ø., Oda, Lucas, Nora A. og Nora C.

Postboks 10, 5701 Voss
Telefon: 56 52 35 00
Telefax: 56 51 27 47
E-post: post@vekselbanken.no
Internett: www.vekselbanken.no